



TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

**Aquesta transcripció està pendent de
verificació i correcció. Pot contenir, doncs,
errades de fidelitat i incorreccions
lingüístiques i no es pot considerar
com una publicació oficial**

Sessió núm. 11 / CPL / 17.09.2025

Doc. Q:\D18\R440Transcripcio\CPL\11CPL\

Fitxer 11CPL1

XV legislatura · quart període · sèrie C · número ***

Comissió de Política Lingüística

Sessió 11, dimecres 17 de setembre de 2025

Presidència de la Il·lma. Sra. Anna Feliu i Moragues

Sessió 11 de la CPL

La sessió de la Comissió de Política Lingüística (CPL) s'obre a ****. Presideix Anna Feliu i Moragues, acompanyada del vicepresident, Guillem Sánchez Prat, i de la secretària, Maria Pilar Castillejo Medina. Assisteix la Mesa la lletrada Mercè Arderiu i Usart.

Hi són presents [Imma Ferret Raventós](#), [Rocio Garcia Pérez](#), [Gisela Navarro Fuster](#) i [Joaquim Paladella Curto](#), pel G. P. Socialistes i Units per Avançar; [Lluís Puig Gordi](#), [Carme Renedo i Puig](#) i [Mònica Sales de la Cruz](#), pel G. P. de Junts; [Irene Aragonès Gràcia](#), [Mar Besses Casanovas](#) i [Marta Vilalta i Torres](#), pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; [Cristian Escribano Ramírez](#) i [Pau Ferran Navarro](#), pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; [Manuel Jesús Acosta Elías](#), pel G. P. de VOX en Cataluña; [Susanna Segovia Sánchez](#), pel G. P. Comuns, i [Rosa Maria Soberana i Bonet](#), pel G. Mixt[membres comissió].

[Assisteix] a aquesta sessió [assistents].

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Sol·licitud de compareixença d'una representació del Termcat davant la Comissió de Política Lingüística perquè informi sobre la tasca del consorci públic (tram. 356-00912/15). Imma Ferret Raventós, Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.
2. Sol·licitud de compareixença del cap de l'Oficina de Política Lingüística del Departament de Recerca i Universitats davant la Comissió de Política Lingüística perquè informi sobre el Pla d'enfortiment de la llengua catalana en el sistema universitari i de recerca a Catalunya (tram. 356-00945/15). Ester Capella i Farré, juntament amb un altre diputat del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.
3. Sol·licitud de compareixença d'una representació d'Accent Obert davant la Comissió de Política Lingüística perquè presenti la plataforma digital Galàxia (tram. 356-00949/15). Carme Renedo i Puig, Grup Parlamentari de Junts. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.
4. Sol·licitud de compareixença d'una representació del Barcelona Supercomputing Center davant la Comissió de Política Lingüística perquè informi sobre la situació i les perspectives de futur del català en l'àmbit digital (tram. 356-00988/15). Imma Ferret Raventós, Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.
5. Sol·licitud de sessió informativa de la Comissió de Política Lingüística amb el conseller de Política Lingüística sobre el posicionament i les mesures previstes davant l'espectacle sobre el català que va tenir lloc en el marc de la presentació de l'Informe de l'Observatori de les Discriminacions de Barcelona 2024 (tram. 354-00175/15). Mònica Sales de la Cruz, Grup Parlamentari de Junts. Debat i votació de la sol·licitud de sessió informativa.
6. Compareixença d'una representació d'Òmnium Cultural davant la Comissió de Política Lingüística per a informar sobre el pla per a enfortir el català a l'esport (tram. 357-00320/15).
7. Compareixença d'una representació de la Unió de Federacions Esportives de Catalunya davant la Comissió de Política Lingüística per a informar sobre el pla per a enfortir el català a l'esport (tram. 357-00321/15).

8. Compareixença d'una representació de la Federació Catalana de Basquetbol davant la Comissió de Política Lingüística per a informar sobre el programa BQ Llengua (tram. 357-00692/15).

La presidenta

Bon dia, doncs ara que ja disposem de tot el personal necessari per tirar endavant aquesta comissió, donem inici a aquesta sessió d'avui, 17 de setembre, aquesta Comissió de Política Lingüística. Desitgem que tots hagueu passat un bon estiu i ben tornats.

En primer lloc el que faríem seria demanar a veure si algun dels grups té alguna substitució que vulgui dir. Senyora Renedo...

Carme Renedo i Puig

El diputat Lluís Puig és substituït pel diputat Jordi Fàbrega.

La presidenta

I algú altre?

Carme Renedo i Puig

I la diputada Mònica Sales és substituïda pel diputat Francesc de Dalmases.

La presidenta

Perfecte. Algun altre grup, sí?

Imma Ferret Raventós

Sí, presidenta. El nostre Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar també comuniquem la substitució del company Guillem Sánchez Prat, el vicepresident de la Mesa, que serà substituït, mentre no arribi, pel diputat David González Chanca.

La presidenta

D'acord.

**Sol·licitud de compareixença d'una representació del Termcat
perquè informi sobre la tasca del consorci públic**

356-00912/15

Doncs si no hi ha cap altra substitució, a continuació passariem, amb l'ordre del dia, a votar les sol·licituds de compareixences. Doncs, en primer lloc, tenim la sol·licitud de compareixença d'una representació del Termcat, que és una proposta del Grup Parlamentari dels Socialistes.

Vots a favor?

D'acord, s'aprova per unanimitat aquesta proposta.

Sol·licitud de compareixença del cap de l'Oficina de Política Lingüística del Departament de Recerca i Universitats perquè informi sobre el Pla d'enfortiment de la llengua catalana en el sistema universitari i de recerca a Catalunya

356-00945/15

La sol·licitud de compareixença del cap de l'Oficina de Política Lingüística del Departament de Recerca i Universitats, a proposta del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana.

Vots a favor?

També... *(Veus de fons.)* No. *(Veus de fons.)* Ah, ah, sí? *(Veus de fons.)* Molt bé.

Vots en contra?

Un vot en contra i 15 vots a favor.

Per tant, queda aprovada aquesta sol·licitud.

Sol·licitud de compareixença d'una representació d'Accent Obert perquè presenti la plataforma digital Galàxia

356-00949/15

La tercera és la sol·licitud de compareixença d'una representació d'Accent Obert davant la Comissió de Política Lingüística i la petició la fa el Grup Parlamentari de Junts.

Vots a favor?

Seria 15 vots a favor.

Vots en contra?

I 1 vot en contra de VOX.

Sol·licitud de compareixença d'una representació del Barcelona Supercomputing Center perquè informi sobre la situació i les perspectives de futur del català en l'àmbit digital

356-00988/15

El punt 4 és la sol·licitud de compareixença d'una representació del Barcelona Supercomputing Center davant aquesta comissió i això ho fa, fa la petició el Grup Parlamentari dels Socialistes i Units per Avançar.

Vots a favor?

Tenim 15 vots a favor.

Vots en contra?

I 1 vot en contra.

Sol·licitud de sessió informativa amb el conseller de Política Lingüística sobre el posicionament i les mesures previstes davant l'espectacle sobre el català que va tenir lloc en el marc de la presentació de l'Informe de l'Observatori de les Discriminacions de Barcelona 2024

354-00175/15

El punt 5 és la sol·licitud de sessió informativa sobre el posicionament i les mesures previstes davant l'espectacle sobre el català que va tenir lloc en el marc de la presentació de l'Informe de l'Observatori de les Discriminacions de Barcelona 2024.

El grup proponent és el Grup de Junts.

Vots a favor?

Tenim 4 vots a favor.

Vots en contra?

Tenim 5, 6, 7 vots en contra.

Abstencions?

Quatre abstencions.

Per tant, aquesta proposta queda rebutjada. *(Veus de fons.)* Què? *(Veus de fons.)*
Ah, d'acord, perdó.

Molt bé, doncs a continuació passarem a procedir amb la compareixença d'una representació d'Òmnium Cultural i una representació de la Unió de Federacions Esportives de Catalunya i anirem a buscar els compareixents i fem un breu recés.

(Pausa llarga.)

La presidenta

Bé, doncs donem inici a aquesta doble compareixença.

Compareixença d'una representació de la Unió de Federacions Esportives de per a informar sobre el pla pera enfortir el català a l'esport

357-00321/15

Per una banda, donem la benvinguda al president d'Òmnium Cultural, el senyor Xavier Antich i Valero i també al senyor Gerard Esteva i Viladecans, el president de la Unió de Federacions Esportives de Catalunya per tal que entre ambdós ens informin sobre el pla per enfortir el català a l'esport. Per fer-ho, tindran un temps total de vint minuts, per tant, deu minuts per compareixent i mireu de compaginar que pugueu donar tots la paraula. Doncs per començar, si no vaig mal encaminada, té la paraula el senyor Gerard Esteva.

Gerard Esteva i Viladecans (president de la Unió de Federacions Esportives de Catalunya)

Molt bé, molt bon dia a tots i a totes. Gràcies, presidenta, gràcies a tots els diputats i les diputades. Al Grup d'Esquerra Republicana que ens va també convocar, gràcies. Xavier, estimat.

Primer de tot, dir-los que els hem repartit unes bosses amb uns dossiers i un llibre. Això no puja més de vuit euros, per tant, crec que no l'hauran de declarar. Vull dir que estiguin tranquils, que sempre és una de les preocupacions. Però sí que hi ha el dossier de la presentació que presentarem aquí, un llibre també que vam fer aquest any sobre en Pompeu Fabra, i en Pompeu Fabra tothom el té situat en el món lingüístic, però si va presidir alguna cosa va ser la Unió de Federacions Esportives de Catalunya, va ser el nostre president. Per tant, tinc l'honor de poder dir que sóc successor en Pompeu Fabra, que això no sé quants a la sala ho poden dir, en aquest sentit, doncs els hem facilitat també el llibre.

Jo ja per anar al gra, vàrem treballar amb Òmnium Cultural una campanya que es deia l'Esport treu la llengua, en què bàsicament ens vam unir nosaltres, tota la part non profit del sector esportiu, els consells esportius, nosaltres i Òmnium Cultural, per una miqueta, primer, analitzar què passava amb el català en el sector esportiu i després, què podíem fer per revertir les conclusions que vam treure d'aquest estudi. En aquest sentit, vàrem fer un manifest compartit, un manifest que estava adreçat a clubs, federacions, esportistes, famílies, etcètera, molt general, volíem unir tot el teixit esportiu, volíem que el català fos la llengua vehicular, de cohesió, la llengua referent en el món de l'esport, i a partir d'aquí vam començar a fer, a plantejar les diferents campanyes en els propers anys per redreçar aquesta situació.

De fet, en el manifest, bàsicament era sumar diversitats, no només anava enfocat a les federacions, els esportistes, sinó, com he dit, molt holísticament, que el català fos una llengua vista, atractiva i que, a més a més, fos de valors, o sigui, que fos des d'una perspectiva de l'esportista, sobretot de la joventut, però vista com un element de millora, i fèiem una crida també transversal, és a dir, no ho vinculàvem només a un tipus d'esport, sinó a tot l'esport en el seu conjunt.

Sabeu que l'esport, en Pompeu Fabra sempre deia una cosa, que era que la millor manera d'arribar a qualsevol casa era a través de l'esport, perquè pots arribar a qualsevol casa i de forma atractiva. Aquí, si coneix una mica els esports, doncs el

futbol és el més popular, però tenim esports molt radicats territorialment, per exemple l'hoquei herba, que està molt a Terrassa, tenim la vela que està a la costa, tenim esports més elitistes i esports més populars, i per tant, com deia, tenim la capacitat de poder arribar.

De fet, només amb llicències federatives estem per sobre de les vuit-centes mil, del qual, com poden entendre, amb vuit-centes mil tenim totes les comunitats d'immigració que hi ha a Catalunya, les tenim amb nosaltres, és a dir, tenim una capacitat molt forta per poder arribar a qualsevol lloc. Les accions que vam fer per visualitzar una miqueta aquesta campanya, es va fer, això pivotat molt per Òmnium, que són els que saben fer tots aquests espectacles impressionants, un 23 d'abril de fa dos anys, de fet, aquest últim no, fa dos anys, el partit que hi havia del Barça contra l'Atlètic de Madrid vam fer aquest de Comparteix el Català, que vam fer aquest mosaic al Camp Nou, que va ser molt viral i que va tenir molt d'impacte.

Hem replicat aquestes accions de Comparteix el Català també a molts partits, abans de començar, també per consciència de l'ús social del català, a través dels mitjans, de les xarxes, i també hem fet una web centralitzada per tal d'agafar totes les adhesions al manifest i, sobretot, apilotar, englobar i, sobretot, tenir el control de tota la gent del món de l'esport que té aquesta voluntat de millorar l'ús social del català.

En aquest sentit, hem tingut més de seixanta federacions adherides, més de vuit-cents clubs, més de deu mil aficionats que s'han posat en aquesta web i que s'han adherit, suport transversal i territorial de tot el territori, clubs emblemàtics que s'han adherit, aquí tenim des del Futbol Club Barcelona, l'Europa, el Joventut, tenim el Patí Voltregà, el Bàsquet Girona, el Geieg, com veieu, de forma territorial a tots els llocs i de tots els diferents esports i també a nivell de federacions.

Quina és l'anàlisi de la situació del català en el món esportiu després de l'estudi que vam fer conjuntament amb Òmnium Cultural? La radiografia és bastant clara, jo diria. Per una banda, estem molt satisfets perquè vam tenir moltes respostes a l'enquesta. Normalment, quan es fan enquestes el nivell de respostes és bastant baix en general. I aquí, sense fer massa *push* vam tenir més de sis mil respostes recollides entre famílies, clubs, federacions, és a dir, que realment la gent es va implicar molt en donar resposta per explicar quina era la situació que vivien ells en els seus clubs.

Dades preocupants de l'ús? Només el vint-i-set per cent dels entrenadors i el trenta-dos per cent dels esportistes afirmen usar habitualment el català en l'àmbit esportiu. Per tant, ens movem en percentatges molt, molt baixos. Tot i que després, en el seu conjunt, veureu que està en un quaranta-sis per cent l'ús social del català en l'esport, però fixeu-vos en aquests dos...

Fitxer 2

Àmbits que incideixen clarament, sobretot en els propers anys, estem molt, molt fluixos. Hi ha una percepció generalitzada de retrocés en totes les enquestes. Tothom manifesta de dir, escolta'm, cada vegada és més difícil poder moure's en català amb normalitat en el món de l'esport i necessitem d'accions estructurals i així ho marca les pròpies aportacions de la gent, que es necessiten accions urgents per poder revertir aquesta situació, perquè si no, cada vegada això va cap a pitjor.

Quin és el diagnòstic de la situació sociolingüística? Hi ha un coneixement alt, un ús insuficient i aquests són els principals reptes. De fet, a l'enquesta sortia que el noranta-nou per cent dels agents esportius poden parlar català, que el parlin amb fluïdesa, un vuitanta-cinc per cent. Per tant, el problema no està tant en el coneixement, que pot ser que els nouvinguts puguin tenir més dificultats, però no està tant en el coneixement, com us fixeu, sinó després en el que baixa, el quaranta-sis per cent de l'ús que en fan habitualment dintre els clubs. I recordeu les dades que us hem dit abans, els entrenadors només un vint-i-set per cent i entre els jugadors un trenta-dos. Per tant, alerta, perquè sí que hi ha un gran coneixement, però el problema és l'ús del català.

En aquest sentit, les entitats esportives com a espai protector crec que val la pena posar-ho de manifest. El món de l'esport és un món *friendly* per poder ajudar que aquesta situació es reverteixi. De fet, en joves i infants el món de l'esport està vint-i-dos punts per sobre del que està determinat en aquests mateixos col·lectius de forma general. Per tant, veiem que l'esport sí que fa que el català s'utilitzi més, tot i que estem a nivells molt baixos. I les diferències territorials i entre els esports, també. Com us he dit, l'esport arriba a totes les cases i cada casa té la seva idiosincràsia.

En aquest sentit, fixe'u-vos, al Pirineu, Terres de l'Ebre, l'ús del català és molt habitual, no hi ha massa problema, àrea metropolitana és un desastre.

Amb esports, si te'n vas a l'hoquei veureu que l'hoquei pràcticament el noranta per cent es fa en català, no hi ha problema, però en canvi al futbol això es veu..., aquests percentatges baixen radicalment. Per tant, tenim un marge de millora estructural molt important i jo crec que aquí ens hem de posar les piles. En aquest sentit, entrenaments, el punt crític i clau, per una altra vegada, que us comentàvem, l'ús mínim dels entrenadors, només el catorze per cent dels entrenaments es fan completament en català, completament. Abans hem vist que era el vint-i-tres, però només i exclusivament en català, només un catorze per cent de tots els entrenaments de tot el país. Vull dir, senyors, no tenim un problema, tenim un *problemón* perquè la situació és bastant desesperada.

Quina és l'altra qüestió? Tenim un potencial d'impacte important, els entrenaments són rutinaris, informals, freqüents i per tant ens poden permetre, si fem accions concretes per promocionar l'ús social del català, que aquests hàbits siguin modificats. Però clar, si només tenim un catorze per cent només en català ens costarà. Moments claus per intervenir? Nosaltres, a l'inici de la temporada és molt bon moment per canviar dinàmiques, dinàmiques d'entrenament, dinàmiques de grup i per tant als inicis de temporada si apliquem mesures correctives i de millora i sobretot de l'ús social del català, a l'inici de la temporada ho podem fer de la millor manera i amb el major impacte.

Hi ha exemples contrastats, com us deia abans, l'hoquei, el 90 per cent dels entrenaments s'usa el català, el noranta-cinc dels esportistes ho fan en català. Si mirem futbol i altres esports més centrats en l'àrea metropolitana aquestes xifres baixen dràsticament.

En aquest sentit, i perquè em queden ja deu segons, inèrcies lingüístiques i del paper de l'equip, l'efecte de l'equip, nosaltres som animals gregaris, els humans, i per tant si l'equip tendeix a parlar català tothom parla català, si l'equip tendeix a parlar castellà tothom parla castellà, per tant aquí és un element essencial per corregir.

Segon, lideratges. Els entrenaments són essencials i els entrenadors són essencials perquè marquen aquest lideratge. Per tant, jo crec que hem de fer un esforç especial

perquè els entrenadors utilitzin de forma ordinària el català. Fixeu-vos, estem parlant només d'un catorze per cent, per tant tenim molt marge de millora.

Hàbits repetitius que reforcen l'ús, el que us deia, els entrenaments, les competicions, l'esport és molt de dinàmica d'entrenament, per tant, si això es repeteix dia rere dia, jo crec que Òmnium va fer allò dels vint-i-un dies, que si proves vint-i-un dies un hàbit, al final se't queda. Imagineu-vos amb l'esport, si això ho podem fer, si vint-i-un dies per nosaltres, en menys d'un mes ja ho hem fet.

I oportunitats de transformació a través del català. I en aquest sentit, ràpidament, el pla d'accions, després el president d'Òmnium us ampliarà, però tenim guies i manuals per clubs i entitats, referents a nivell social, formació d'entrenadors en aquestes noves dinàmiques, assessorament personalitzat per les entitats, i com a conclusió, jo diria, per una banda, l'esport compromès en la recuperació del català i amb les eines per dur-ho a terme, es veu amb la resposta que vam tenir dels clubs, amb la quantitat de gent, els milers i milers de persones que s'han apuntat a la nostra web, per tant, els directius i l'entorn de l'esport té voluntat d'ajudar en aquest ús social del català, això és molt positiu, perquè, per tant, tenim una terra d'adob per poder fer créixer la planta.

Necessitem referents i lideratges positius, entrenadors, jugadors, sobretot gent de fora, és molt positiu quan, per exemple, l'entrenador del Girona, que és un tio de Madrid, ve aquí, hòstia, i en mig mes es posa a parlar català i fa les rodes de premsa en català, això és molt positiu, també per donar exemple a la resta.

I després, això, les federacions, no Òmnium, però les federacions, per desenvolupar les polítiques i els clubs, necessitem recursos, i aquí hi ha dues maneres, per una banda, incentivant que aquells clubs, que aquell ús social del català, que pugui, doncs se'ls pugui donar més suport econòmic a les entitats, perquè pugui desenvolupar aquests projectes, i l'altra cosa que també els volíem proposar també aquí, tot i que no és competència del Parlament de Catalunya, però sí dels partits polítics que esteu a Madrid, nosaltres creiem que, per exemple, una desgravació fiscal especial, com tenen els grans esdeveniments, però centrada en la promoció de l'ús social del català en l'esport, ajudaria també que l'empresa privada pogués posar recursos per millorar aquest ús social del català.

Perquè, com deia el ministre d'Esports, malfiïs dels polítics que li diuen coses boniques però no el pressuposten. Si volem fer una carretera, s'ha de pressupostar, i per tant, si volem millorar l'ús social del català, s'ha de pressupostar.

La presidenta

Molt bé, moltes gràcies.

Compareixença d'una representació d'Òmnium Cultural per a informar sobre el pla per a enfortir el català a l'esport

357-00320/15

A continuació serà el torn del president d'Òmnium Cultural, també per un temps de deu minuts, si us plau.

Xavier Antich i Valero (president d'Òmnium Cultural)

Perfecte, moltes gràcies, presidenta. Diputats, diputades, president. Des d'Òmnium Cultural els agraïm molt la invitació a participar en aquesta comissió. Ens dona l'oportunitat, com ja ha fet el president de la UFEC, de parlar llengua i esport, que són dos àmbits que ES retroalimenten i que, a més, estem convençuts que junts poden jugar un paper decisiu en la preservació i en la revitalització del català. De fet, en realitat, aquesta és la raó de l'aliança amb la que Òmnium i La UFEC ens vam conjurar des del 23 a actuar pel foment de la llengua catalana en l'àmbit de l'esport.

En primer lloc, perquè, com ja s'ha dit, és una manera boníssima i generosa d'arribar arreu del país, estem parlant de més de sis-cents clubs, cinquanta-sis federacions i milers i milers, set-cents cinquanta mil esportistes federats que impliquen no només els esportistes, famílies, personal dels clubs, federacions, entrenadors, etcètera. Però també, i és molt important, perquè ens permet promoure el català de manera intergeneracional, des dels més petits, aquells que ben just comencen a practicar algun esport escolar, fins als que s'hi dediquen professionalment o les persones d'edat que sigui que el volen continuar practicant per qüestions de lleure i per qüestions de salut.

Dues pinzellades, una, que reprendré l'anàlisi de situació i una que afectarà més el del pla 25-28 amb el que estem treballant i, per tant, ja està en marxa. Pel que fa a

la situació, l'esport té una importància i un impacte enorme en la societat catalana i potser és el primer que val la pena de remarcar. Més d'un setanta per cent dels catalans i les catalanes el practiquen i el practiquen amb regularitat. I després de veure els resultats de la macroenquesta sabem també que en termes lingüístics ens ofereix un camp per recórrer enorme que a més és molt ric i amb una gran possibilitat d'impacte.

D'altra banda, no som ingenus en termes lingüístics, perquè ara disposem d'una eina que no teníem i que és fruit d'aquest treball entre Òmnium i la UFEC, que és la macroenquesta de l'esport del 2024, amb una mostra de més de sis mil respostes, com ara recordava, de directius, entrenadors, esportistes i famílies que ens donen una fotografia molt clara que no teníem. Fins llavors podíem mullar el dit i veure per on bufava l'aire. Ara sabem exactament on està la situació, on estan els problemes i on caldria intervenir.

I si bé és cert, com es recordava, que més del vuitanta per cent o el vuitanta-cinc per cent de les persones vinculades al món de l'esport poden comunicar-se amb fluïdesa en català i que l'ús de la llengua dintre de les entitats esportives és més alt que en altres contextos, com també es deia, i és rellevant de dir-ho, menys del cinquanta per cent, el quaranta-sis per cent de manera exacta dels clubs i les entitats esportives utilitzen el català com a llengua habitual, menys del cinquanta per cent, un de cada dos.

I aquest percentatge és especialment baix a les zones més poblades del país, com l'àrea metropolitana Barcelona, on l'ús habitual cau, i és una dada rellevant, al vint-i-set per cent. Per tant, en l'esport el gran repte no és el coneixement, sinó que és l'ús i el foment del seu ús. L'enquesta també ha mostrat que l'ús del català està més normalitzat en els àmbits formals, en retolació, comunicacions formals, internes, etcètera, que als informals i els bidireccionals, com els entrenaments, on només el catorze per cent es fan completament en català, el catorze per cent.

Hem constatat que l'esport genera unes dinàmiques pròpies que no tenen comparació amb cap altre àmbit de la nostra esfera social perquè –ho recordava el president de la UFEC, l'efecte equip, d'una banda, els hàbits repetitius i el lideratge dels entrenadors juguen un paper clau. D'una banda, dono només pinzellada per

explicar el titular, perquè és molt important, els esportistes tendeixen a adoptar la llengua de l'equip, independentment de la seva llengua habitual, a casa o fora del club. En segon lloc, les rutines repetitives dels entrenaments i les competicions consoliden hàbits, que esdevenen, finalment, al capdavant, inconscients, com a actes reflexos, per això sabem que els moments més importants per intervenir són a l'inici de temporada i els canvis d'equip o de categoria.

I el tercer, i és aquí on el paper de l'entrenador juga un paper rellevant, la llengua que utilitza l'entrenador o l'entrenadora marca sobremanera la llengua que farà servir l'equip. Ara bé, si clubs, federacions o entitats no fixen criteris clars, acaben imposant-se les inèrcies i aquestes acostumen a jugar en contra del català, per dir-ho de manera molt simplificada.

És per això que amb aquesta diagnosi feta, amb aquest mapa molt precís, que això són només els titulars, Òmnium i la UFEC considerem que no podem esperar més temps per començar a implementar solucions, i de fet ja en portem un any fent-ho, amb el que en diem el pla 25-28, per entendre'ns, de quatre anys. Com ja ha avançat el president de la UFEC, el gener d'enguany vam presentar amb la UFEC i també a la Unió de Consells Esportius de Catalunya un pla d'acció conjunt per enfortir el català a l'esport, és un pla integral, que és la resposta a l'anàlisi de la macroenquesta.

Un pla que és molt ambiciós, basat en dades, que situa tres eixos claus. Entrenaments, referents i compromís de les societats esportives, i també per pinzellada de cada un dels tres. Els entrenaments són l'espai amb més temps i interaccions per a infants i joves, però també on el català és més feble i l'estudi ho deixa clar. Per això hem dissenyat una formació pràctica amb estratègies que funcionen i aprovades, validades, i que estem aplicant en desenes de clubs. L'objectiu és arribar a deu mil entrenadors i impactar directament en dos-cents cinquanta mil esportistes durant els propers anys. Cada entrenador fixarà objectius i se'n farà seguiment amb els equips directius.

Ja ho hem començat, hem començat a fer arribar formacions i materials als sis-cents clubs adherits a la campanya, però cal que aquesta formació arribi a tots els clubs, entitats i equipaments esportius del país, especialment als municipis amb més

necessitat en aquest tema. I aquí és, si em permeten, on el suport de les institucions hauria de ser decisiu.

En segon lloc, treballarem amb els principals referents esportius per ajudar-los a millorar la seva projecció lingüística i a enfortir la presència del català davant dels seus més de 30 milions de seguidors, que està dit ràpid.

I finalment, en tercer lloc, cal el compromís de clubs, federacions i entitats. Ara mateix, només un de cada quatre clubs té criteris o plans lingüístics, un de cada quatre. I la presència del català com a requisit o mèrit en les contractacions ha caigut del quaranta-tres per cent el 2006 al vint-i-sis per cent vint anys després, el 2024. Sense plans clars, es tornen a imposar les inèrcies i el català, lògicament, en surt perjudicat. En canvi, allà on hi ha criteris establerts, l'ús del català no només es manté, sinó que es reforça i creix. Per això cal multiplicar les entitats amb plans lingüístics i això només serà possible –de nou–, amb una forta col·laboració entre institucions i societat civil.

Per tant, els demanem que des del Parlament i des de cada ajuntament, des de cada consell comarcal, s'incorpori el català en normatives, en ajuts, convenis, llicències i cessió d'espais. L'esport i la llengua no han d'anar separats,...

Fitxer 3

sinó que junts són una eina primordial de cohesió social i d'oportunitats d'accés al català per a infants i joves de totes les procedències. Tot això, com és lògic, ja fem molta feina, però no ho podem fer sols i necessitem la implicació de molts més agents perquè Òmnium i la UFEC estem absolutament segurs que fomentar el català al món de l'esport és un repte compartit, on tothom s'hi ha de sentir còmode i interpel·lat, des de l'entorn esportiu fins a les institucions.

Per això vam impulsar la campanya Treu la Llengua i també per això estem al darrere del moviment de país Català per a Tothom. Perquè l'esport és un àmbit clau per garantir l'accés de dos públics estratègics, que són els joves i els nous parlants. Vull destacar que, gràcies a aquest moviment de Català per a Tothom i a la campanya pel català a l'esport, hem aconseguit compromís d'actors tan claus i tan rellevants

com el Futbol Club Barcelona, que ha assumit el compromís de reforçar l'ús del català dins dels seus equips, entre els seus principals referents, amb els nous fitxatges, a la Masia, etcètera. Un exemple concret d'allò que volem que passi arreu i a tots els clubs del país.

Per acabar, només vull recordar en aquesta comissió la importància de preservar i fomentar l'ús de la llengua catalana en tots els àmbits de la nostra vida. Estem convençuts que compartir la llengua és la millor manera de defensar-la i això també passa per l'esport i per tot allò que l'envolta. Insisteixo, i ho vull tornar a repetir perquè és clau, l'esport és un àmbit estratègic i ho és perquè compta amb dos públics prioritaris on tots els informes, enquestes i dades assenyalen que cal intervenir, que són joves i nous parlants com a sectors claus pel futur d'un país i també pel futur de la llengua.

Per tant, ens toca tornar a aprofitar totes les potencialitats de què disposem per seguir fent de la llengua un instrument de cohesió social i perquè el català, igual que l'esport, és una grandíssima manera de generar oportunitats, promou la integració social, valors positius i redueix el risc d'exclusió social. Per això, des d'aquí, els demanem que tothom s'impliqui, cadascú des de les seves responsabilitats, perquè l'esport és una gran oportunitat per a la llengua del país.

Moltes gràcies per la seva atenció i moltes gràcies, presidenta.

La presidenta

Molt bé, moltes gràcies a vostès per tota aquesta feina i l'explicació que han fet de tot això que duen a terme. I a continuació, si podem ficar-ho bé, això, tindran ara la paraula els diversos grups i, per ordre, el grup proponent, en aquest cas Esquerra Republicana i ho farà la senyora Marta Vilalta i Torres per un temps de cinc minuts.

Marta Vilalta i Torres

D'acord, moltes gràcies, presidenta. I, en primer lloc, també voldria donar les gràcies a la compareixença del president de la UFEC i també del president d'Òmnium Cultural. No només les gràcies per la seva compareixença, sinó per la feina i un reconeixement també a aquesta eina, el pla per enfortir el català a l'esport que, de seguida que en vam tenir coneixement vam veure molt oportú poder convidar-vos a

aquesta comissió, Comissió de Política Lingüística, que aquesta legislatura també tenim aquí al Parlament, per poder compartir aquestes dades, aquestes reflexions i tot aquest treball, així com per fer-ne seguiment del seu desenvolupament.

Avui fem una espècie de monogràfic vinculat als temes del català i de l'esport perquè tenim dues compareixences que versen sobre aquesta sinergia i compartim amb vostès algunes de les reflexions que han fet, que no volem deixar de reiterar. L'esport és un àmbit clau. Ara el president d'Òmnium parlava d'àmbit estratègic, efectivament un àmbit clau pel català, amb un potencial enorme perquè és espai de socialització, és un espai informal també, que ajuda a poder fomentar-ne l'ús amb aquests actors rellevants, joves i persones, nous parlant del català i sobretot perquè és un espai de cohesió. I això ens fem un fart de reiterar aquí en aquesta comissió i també especialment en la comissió d'esports, que l'esport és activitat física però també és salut, també és valors, però també és sobretot cohesió i per nosaltres això és molt important.

Com són importants les dades. Avui ens n'han traslladat, també hem pogut tenir l'ocasió de mirar tot el pla amb les dades més detallades perquè ens permeten les dades posar dimensió. I per una banda veiem que el coneixement és molt elevat, el coneixement del català, fins i tot més elevat que en altres àmbits sectorials del nostre país, però on es punxa, l'assignatura pendent és aquest ús i per tant fa falta aquest foment de l'ús del català en l'àmbit de l'esport. Les dades dels entrenaments són demolidores i aquí vostès ja hi posen també l'accent que s'ha de revertir.

Ens preocupa el biaix territorial, malgrat que no ens sorprèn, perquè també creiem que és un reflex del país. No ens sorprèn tant les dades diferents en els esports perquè també hem vist alguns que tenen una tradició o els entorns. Després també parlarem del bàsquet en concret, que és un dels esports que millor té el coneixement i l'ús del català, però sí que els voldríem preguntar si també han detectat algun biaix de gènere en aquestes enquestes que s'han respost. És a dir, si més enllà d'un biaix territorial, d'un biaix esportiu, també hi ha un biaix de gènere entre aquells esports majoritàriament masculins o majoritàriament femenins.

A partir d'aquí i reiterant aquesta necessitat de tenir dades oficials elevem la proposta, i els volíem demanar la seva opinió, de si cal fer una enquesta pública i

oficial de la Generalitat, més enllà de l'enquesta macroenquesta que han fet vostès, que és absolutament necessària i els fem aquest reconeixement perquè justament tenir aquestes dades de les sis mil persones que han respost permeten posar unes xifres i permeten després fer el pla d'acció per actuar-hi.

Però igual que es fa l'enquesta d'usos lingüístics i a més amb una seqüenciació al llarg dels anys potser li hem de demanar també això al Govern i per tant demanar que hi hagi dades oficials públiques i de forma constant en el temps, voldríem saber, preguntar també la seva opinió més enllà, òbviament, de les accions per fomentar l'ús que les dades ens serveixen per posar dimensió i després, òbviament, fer les accions per revertir aquestes dades més preocupants.

Voldríem que ens expliquessin també com s'està desenvolupant el pla és 25-28, és molt recent el seu inici, però quina és la rebuda, si ja estan en marxa les formacions que algunes ens han dit que sí, com s'estan desenvolupant, si hi haurà més materials a la web hem pogut veure que en alguns casos es diu materials en construcció properament, doncs si això hi serà també per poder-se estendre arreu del país i si aquestes accions s'estan fent també arreu del territori. El que pot passar moltes vegades i això ens preocuparia és que s'acabi fent als clubs que ja tenen més sensibilitat però en canvi que aquells clubs o aquells espais on més negatives són les dades d'ús i coneixement del català en la pràctica esportiva, doncs justament quedessin exclosos d'aquest pla, que creiem que és molt bona eina.

De moment doncs això, compartir amb vostès l'anàlisi, aquelles eines clau, aquelles identifications clau que han fet dels referents, de l'efecte d'equip, de les rutines, creiem que és molt bona feina i òbviament posar-nos a disposició per treballar des d'aquí amb tot allò que sigui possible.

L'última pregunta, què li demaneu al Govern? Exactament, recursos, normatives, clàusules lingüístiques, qualsevol cosa que puguem fer des d'aquest Parlament, nosaltres ja estem a disposició, com ja ho vam fer quan vam pactar el pacte d'investidura on hi vam posar també específicament recursos i acords per fomentar l'ús del català també en l'àmbit esportiu i a través dels plans educatius d'entorn o com vam apostar perquè hi hagués una Conselleria de Política Lingüística i així ho vam fer possible. Esperem doncs que ara també puguem canalitzar aquestes

demandes i fer possible aquesta sinergia estratègica pel nostre país de vincular esport i català, tan necessària per defensar la nostra llengua.

Moltíssimes gràcies.

La presidenta

Molt bé, moltes gràcies. A continuació té la paraula la senyora Carme Renedo, del Grup Parlamentari de Junts.

Carme Renedo i Puig

Hola, bon dia. Evidentment, no cal abandonar ni la tasca ni l'esperança però a més a més s'ha de ser agraït i s'ha de ser agraït amb Òmnium Cultural i amb la Unió de Federacions Esportives de Catalunya per la seva presència aquí, pel pla que estan impulsant i treballant i per aquest compromís que l'han fet i l'han expressat amb vehemència per la recuperació del català i per les eines i l'esforç que estan per dur-ho a terme.

Una primera pregunta seria si aquest pla, ja han dit abans que hi havia aquestes disfuncions territorials en el país, però és quina capil·laritat té l'extensió del pla? Com es treballa en un territori o en un altre? Amb les dades que ens han donat, amb la diagnosi que realment necessitem la tasca i necessitem l'esperança, vull dir que això s'ha anat veient que era un leitmotiv necessari, deien que només un vint-i-set per cent dels entrenadors i un trenta-dos per cent dels esportistes fan servir habitualment el català en l'entorn esportiu. Això són xifres encara més depriments que l'ús social del català que ens informava l'última enquesta sobre usos lingüístics. Però també és cert que hi ha només molt poques entitats, un terç, que tenen el català recollit en els seus estatuts i que d'aquests només la meitat, un quinze per cent, consideren la llengua com un requisit o un mèrit.

Vostès en parlaven, quan parlaven de la diagnosi, que deien que s'identificaven els tres àmbits clau, els entrenaments, els referents esportius i els criteris lingüístics dels clubs. En referència als criteris lingüístics, quina és la feina que farà el pla? Hi haurà alguna mena d'assessorament o algun programa d'acompanyament als clubs per revisar la seva manera de funcionar, els seus estatuts, els seus protocols en el seu

dia a dia, o simplement seran una cosa de difusió, de conscienciació, però després se'ls hauran de fer com puguin.

I quan es parlava dels referents esportius, que evidentment l'entrenador és el referent esportiu màxim, sobretot amb la gent més jove, no hem d'oblidar tampoc la importància dels grans referents esportius. A mi m'ha semblat entendre que la feina en aquest sentit seria, aniria per fer-los millorar el seu nivell de català, perquè l'utilitzin més, i jo, la meua pregunta és si es farà cap campanya amb aquests grans referents, perquè, per exemple, ens trobem en l'univers del Barça que hi ha jugadors com Alejandro Balde o Fermí López que saben català, però que amb prou feines el fan servir.

Llavors, si aquesta gent el fes servir més, seria un factor, però si grans figures com Ter Stegen ja fessin campanyes de promoció de la llengua per dir, jo seré català, com està fent l'entrenador del Girona, cosa que com a gironina me'n sento molt orgullosa. O sigui, aquest paper que està fent el Girona amb la llengua, quin paper tindrà el pla per fer-lo extensiu als altres clubs? S'adhereixen-hi prou o hi ha un paper molt més actiu de les dues bandes?

El maig d'aquest any es va aprovar una proposta de resolució que demanava crear aquests programes d'assessorament lingüístic als clubs per ajudar-los a integrar el català en la seva activitat diària. Es va demanar de fer campanyes en el món de l'esport per promoure el català com a llengua de referència i es va demanar d'elaborar un sistema d'indicadors per mesurar l'ús del català en l'àmbit esportiu i avaluar l'efectivitat de les polítiques aplicades. No sé si seria en funció del pla o seria en funció d'un Departament de Política Lingüística treballant en col·laboració amb les entitats esportives, però si hi ha alguna cosa en aquest sentit que s'estigui movent.

I després, en el sentit que preguntava la Marta Vilalta, ella deia què n'esperen del Govern? Jo ho pregunto més directament, quin reconeixement, quina ajuda hi ha del Govern? Hi ha ajudes econòmiques? Hi ha reconeixement institucional, no només a Òmnium i a la Unió de Federacions? Hi ha reconeixement als clubs que treballin, es comprometin i avancin en l'ús de la llengua catalana?

I una última pregunta és quin impacte pot tenir aquest pla en les competicions oficials? Una cosa és el dia a dia, és l'entrenament, i l'altra són les competicions oficials.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies. A continuació, és el torn del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, amb el senyor Pau Ferran i Navarro.

Pau Ferran Navarro

Sí, gràcies, presidenta. En primer lloc, saludar cordialment, com no podria ser d'una altra manera, el senyor Antich, el senyor Esteva, per la seva explicació i per la seva presència avui al Parlament. M'agradaria deixar molt clar que des del nostre grup parlamentari sempre hem estat al costat dels esportistes, dels clubs, de les federacions, i crec que, de fet, la Unió de Federacions Esportives de Catalunya coneix la nostra activitat i el nostre compromís al respecte, i sovint hem col·laborat en aquest Parlament per donar suport a iniciatives que enforteixen el teixit esportiu, ajuden clubs, federacions i també els esportistes. Per tant, ningú ens trobarà en contra de millorar tot allò que signifiqui en positiu per la pràctica esportiva i per a la seva organització.

Ara bé, en aquest cas concret, en aquest pla hem de dir que no compartim el fons de l'assumpte. Nosaltres creiem en la llibertat de cadascú d'utilitzar la llengua que estigui més oportuna, ja sigui el català o sigui el castellà, i no entenem que encara a dia d'avui pugui estar mal vist que es parli castellà en qualsevol entorn, perquè també és una llengua pròpia de Catalunya i que és present de manera també majoritària a les famílies i a tots els barris. L'esport ha de ser un espai d'integració, de convivència, i no es pot convertir en un camp de batalla ideològic.

També voldria posar sobre la taula una qüestió. El català està realment en retrocés? Les dades així ho avalen, així ho constaten. Per tant, crec que hauríem de demanar explicacions a aquells que han governat la Generalitat de Catalunya durant dècades i que han tingut les competències en...

Fitxer 4

matèria lingüística i que no han protegit la nostra llengua. Si el català va a la baixa, el que toca fer és autocrítica i assumir que aquestes polítiques no han funcionat. I no serveix de res ara culpar els clubs, les famílies i fins i tot els joves que no parlen català.

Nosaltres tenim una convicció molt clara, i és que la millor cosa que li podria passar a la llengua catalana és que surti de les mans dels partits nacionalistes que l'han convertit en una llengua excloent i en un instrument de divisió. El català ha de ser una llengua de tots, que es parli sense imposicions i en plena llibertat, també en el món de l'esport. Si pensem en qualsevol entrenament de futbol base, amb nens i nenes, inclús d'orígens diferents, quin és l'objectiu principal que té el club o que té l'entrenador? Doncs fer equip, transmetre valors, aconseguir que tothom se senti part del grup i que l'ús de la llengua no es converteixi en una barrera, sinó que sigui una eina més per la cohesió i pel sentiment de pertinença.

La millor manera que aquests nens acabin utilitzant el català, si així ho volen, és que el visquin amb naturalitat i no amb imposicions i no amb cap mena de recel. I per això des del nostre grup parlamentari estem a favor de donar eines, d'acompanyar, de fomentar la presència del català de manera positiva, però no convertir l'esport en un espai d'exclusió lingüística. I és que el castellà no és un problema, és una riquesa per Catalunya, exactament igual que el català.

I acabo amb una idea que crec que és fonamental, i és que l'esport ha de ser un espai d'integració i no de divisió. Tant els vestidors, les pistes, els estadis han d'estar plens de germanor, de disciplina, de superació, de respecte, i si ho sabem fer, si ho sabem mantenir, segur que el català hi tindrà lloc i sobretot hi tindrà lloc la llibertat que cadascú pugui utilitzar qualsevol de les llengües pròpies de Catalunya, que són el català, el castellà i l'aranès, en qualsevol dels àmbits que vulgui.

Moltes gràcies.

La presidenta

Molt bé, moltes gràcies. A continuació té la paraula el senyor Manuel Jesús Acosta Elías, del Grup Parlamentari de VOX.

Manuel Jesús Acosta Elías

Sí, molt bon dia, senyora presidenta, moltes gràcies. Bien, la exposición del señor Esteva y del señor Antich, y lo digo de verdad con todo el respeto del mundo hacia sus personas, ha sido un alegato furibundo contra la libertad, una manifestación de liberticidio sin fisuras, concretamente, contra el uso libre de la lengua en el deporte. Sendas exposiciones parten de la siguiente premisa, que es totalmente falsa, y además perversa. Es la siguiente: es una anomalía, es un problema que hay que erradicar de la faz de Catalunya –esto lo añadido yo, no lo han dicho ustedes literalmente–, que la mayoría de personas que practican deporte federado utilizan el castellano.

Bien, entonces, ante esta premisa falsa, lo que vemos, obviamente, es que se está utilizando el deporte, que debería ser un espacio de neutralidad, convivencia y libertad, como herramienta de ingeniería social y adoctrinamiento lingüístico, provocando, por consiguiente, la ruptura de la cohesión social. Porque actuar de espaldas, actuar en contra de la realidad sociolingüística de Cataluña, sociolingüística, cultural e histórica, no puede cohesionar nada, todo lo contrario, provoca disgregación, confrontación, división, enfrentamiento.

Tengo que recordarles –no debería hacerlo, pero como parece que se nos olvida o a algunos se les olvida–, que Cataluña es una región bilingüe desde hace quinientos años, más de quinientos años. Si alguno lo pone en duda, ya lo he dicho en otras ocasiones, y ya que tenemos aquí la figura de un personaje importante en la literatura, no solamente en el deporte, sino en la literatura catalana, como es Pompeu Fabra, pues escribían en una lengua o en la otra o en las dos desde hace más de quinientos años, Enric de Villena, Bernat Metge, Mateu Adrià, Joan Boscà, Estefania de Requesens y tantos otros.

Con mayor o menor peso se ha utilizado el catalán y el castellano durante estas cinco centurias, y concretamente en la actualidad el catalán y el castellano son las dos lenguas oficiales, mayoritarias y maternas de los catalanes. Concretamente, el castellano es la lengua materna de más del 50 per cent de los catalanes. Promover el catalán, evidentemente es loable, pero convertirlo –y además no se lo van a decir a un pobre y modesto profesor de catalán como yo–, pero convertirlo en obligación

o en condición para acceder a recursos públicos significa imponer una identidad política sobre la práctica deportiva.

En lugar de centrarse en mejorar infraestructuras deportivas, en sanear la deuda de las federaciones que *déu-n'hi-dó*, en el apoyo a los clubes de base o el acceso al deporte para los jóvenes, se prioriza una agenda lingüística con fines nacionalistas. Se destina dinero de todos los contribuyentes a financiar políticas de promoción lingüística que solo representan a una parte de la sociedad catalana, excluyendo a quienes tienen por lengua materna el castellano. Convertir el deporte catalán en un espacio diferenciado por la lengua contribuye a fracturar la idea de España, fomentando la división entre catalanes y catalanes y entre el resto de los españoles.

Un ejemplo histórico –y con esto finalizo–, el comunismo en la URSS durante la Guerra Fría y durante el Telón de Acero en los países del Este y en la actualidad China, utilizó y ha utilizado el deporte como una herramienta de propaganda política, de expansión del comunismo por todo el mundo. Siendo punteros en el deporte, esa era su premisa, venciendo en la mayoría de las competiciones internacionales, querían dar a entender estos países comunistas que el comunismo o el marxismo eran un paraíso en la Tierra, en donde la felicidad de las personas y el éxito estaban asegurados en todas las facetas de la vida, también en el deporte.

En realidad, el deporte entendido como salud y como complemento adecuado para el hombre, para ayudar en la superación de las dificultades cotidianas, etcétera, no les importaba lo más mínimo a las autoridades comunistas. Seleccionaban a los que despuntaban en algún deporte, les imponían una disciplina inhumana, y si no lo conseguían, no conseguían éxito, vencer, les deportaban incluso al gulag. Esto, lamentablemente, es lo que hacen ustedes con la imposición del catalán en el deporte. Utilizan el deporte para imponer la lengua catalana y construir una obra de ingeniería social apartada de la realidad sociolingüística, histórica y cultural de Cataluña.

Muchas gracias.

La presidenta

Molt bé, moltes gràcies. A continuació té la paraula la senyora Imma Ferret. (*Veus de fons.*) Ai, no, perdó, sí, és que com tinc uns quants que no hi són avui. El Grup Parlamentari dels Comuns, perdó, la diputada Susanna Segovia Sánchez.

Susanna Segovia Sánchez

Moltes gràcies, presidenta. També volia sumar-me els agraïments per la tasca feta tant per Òmnium com per la Federació, per la Unió d'Esports de Catalunya. Sí que volia sumar-me als agraïments i també posar en valor que puguin venir aquí al Parlament a explicar aquest treball que han fet, aquesta iniciativa que han tingut en realitat com a societat civil, que moltes vegades molts dels grans avenços que hem aconseguit en aquest país, tant en drets socials com precisament en drets lingüístics, han estat gràcies a les entitats que s'hi han posat al capdavant. Crec que, bé, ja els hem fet moltes preguntes i em repetiré en moltes de les que els han fet. Sí que volia alguna precisió més d'algunes de les coses que han explicat.

Aquesta macroenquesta, que entenc que va ser iniciativa de les dues entitats, es va fer, entenc, que abans que es fessin públics els resultats de l'enquesta d'usos lingüístics i sí que els hi voldria preguntar una mica si han pogut comparar una miqueta resultats, perquè com a mínim he estat mirant ara i semblava que fins i tot els resultats de l'enquesta d'usos lingüístics eren una mica més pessimistes, en el sentit que fins i tot deia –que ho mirava ara–, l'ús de l'esport amb els companys d'esport que s'utilitzés només el català era un dinou per cent i si augmentàvem que s'utilitzés tant català com castellà indistintament era un catorze per cent més. Sí que és veritat que la suma d'aquests dos una mica donarien els resultats que vostès han donat.

Al final el tema del retrocés de l'ús del català a l'esport segurament obeeix a les mateixes qüestions per les que obeeix en general l'ús social del català, que a mi m'agradaria rescatar una de les frases que va dir ahir la Isona Passola en l'acte que vam fer de commemoració del Centenari Candel, que una de les qüestions que va dir és, mai es pot culpar les persones nouvingudes de la pèrdua de l'ús social del català, el que sí que s'ha de responsabilitzar és aquest ús global, aquesta globalització o aquest ús de tecnologies i mitjans de comunicació que fan que les llengües que no tenen tanta presència pública encara en tinguin menys, perquè al

final acabem tendint cap a una homogeneïtzació en les llengües majoritàries, en aquest cas sense dubte l'anglès i el castellà són dues de les llengües majoritàries en l'ús a les xarxes.

Sí que els hi voldria també com d'alguna manera preguntar si quan han fet aquesta enquesta i també des de la Unió d'Entitats Esportives, quan han parlat amb les entitats, quan han parlat amb les directives i també quan han parlat amb els entrenadors, quins feedbacks han tingut del per què no s'utilitza tant el català, més enllà del fet que, com deien, la llengua majoritària en un equip acaba condicionant l'ús de tothom, però jo crec que tots hem vist d'alguna manera que és veritat que fàcilment es fa un pas a utilitzar el castellà, moltes vegades fent un símil amb algunes de les coses que passen a les escoles, que també està passant, que per facilitar la comprensió o perquè tothom ho entén millor o perquè el que és més important és la instrucció que no la llengua en la qual es fa l'entrenament, doncs al final s'acaba utilitzant aquest castellà.

I llavors una miqueta a banda de les dades quantitatives, una miqueta les impressions qualitatives que han pogut treure quan s'han fet aquestes reunions o quan ho han pogut treballar sí que els voldria també preguntar si han pogut fer una mica de distinció per àmbits i per edats bàsicament, per edats en la pràctica de l'esport i també per aquelles edats que corresponen més a les edats escolars. De fet, el tema de les extraescolars que potser no estan tan dintre de les entitats però que també hi ha molt d'esport en l'àmbit escolar, també es nota aquest retrocés. Llavors, si han pogut distingir una miqueta per franges d'edats, per l'àmbit, si és un àmbit més escolar o més professionalitzat, perquè això també ens donaria un indicador interessant per poder-ho treballar.

I finalment el que ja els han comentat, des que han posat en marxa aquest pla quina resposta han tingut, quants clubs, quants entrenadors o quants tallers d'aquests tallers que demanen, que fan de com fer servir el català als entrenaments i a la pràctica esportiva quina resposta hi ha hagut, el que els hi deia una mica abans, quins són els obstacles que veuen les persones que participen en aquests tallers de per què no s'utilitza més el català i per aquí jo crec que bàsicament això.

El tema dels plans lingüístics, també veure com creuen que es podria donar suport. També si han pogut treballar amb entitats municipalistes i poder presentar aquest estudi també i poder veure aquest pla d'acció, com les entitats municipalistes podrien col·laborar-hi per fer-ho més extensiu al territori.

Gràcies.

La presidenta

Molt bé, moltes gràcies, diputada. A continuació, sí, la diputada Imma Ferret i Raventós, del Grup Parlamentari de Socialistes i Units per Avançar.

Imma Ferret Raventós

Gràcies, presidenta. També sumar-me als agraïments, moltes gràcies als representants de les entitats d'Òmnium i de la Unió de Federacions Esportives Catalanes per venir a informar en aquesta comissió parlamentària sobre el treball conjunt que s'està duent a terme per tal d'enfortir el català en l'àmbit de l'esport. Coneixem prou bé les dades que ens diuen que entre la població més jove el català no és la llengua de més ús habitual, però en canvi és la franja d'edat que més coneixem en té i per tant incidir en el foment de la llengua a través d'un element com és l'esport és rellevant per revertir la tendència a la baixa de l'ús social del català.

Vam conèixer també la notícia d'aquest projecte que estan engegant a principis d'any i que ens han explicat i que començaven aquest treball conjunt amb aquest pla, un pla per reforçar la presència del català en l'àmbit esportiu amb la col·laboració dels sis-cents clubs i de cinquanta-sis federacions oferint formacions i materials per reforçar l'ús de la llengua, especialment durant els entrenaments, els quals són espais claus, entenem, per poder promoure certs hàbits lingüístics.

Amb aquest pla, segons hem entès, s'ha dissenyat a partir de la macroenquesta que ens han explicat i on van participar més de sis mil persones incloent-hi esportistes, entrenadors i famílies i que les dades que ens han dit demostren que malgrat el vuitanta-cinc per cent de les persones vinculades al món de l'esport tenen fluïdesa en català, menys d'un cinquanta per cent fan un ús principalment en aquesta llengua i també que han detectat que l'ús del català varia significativament segons el territori i l'esport.

Partint d'aquestes dades de diagnosi, ens han dit que van elaborar unes guies específiques per integrar el català dins del club, que proposen estratègies i recomanacions per enfortir el català als entrenaments, crear referents que multipliquin la projecció del català, garantir el català a les instal·lacions, comunicacions i competicions, introduir també la terminologia esportiva en català i acollir lingüísticament les noves incorporacions i fitxatges.

I també ens han dit que es preveu dur a terme aquests tallers formatius gratuïts destinats a preparar fins deu mil entrenadors i entrenadores en els pròxims tres anys amb aquest pla d'enfortiment que ens han explicat, per tenir aquest gran d'objectiu d'impactar dues-cents cinquanta mil esportistes. Entenem que aquests tallers busquen poder fer un ús de la influència dels entrenadors, que els entrenadors tenen per establir les rutines i els valors entre els esportistes més joves i alhora ser porta d'entrada també per nous parlants. Des del nostre Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar estem molt d'acord en la importància que té l'esport com a eina de cohesió social i d'aprenentatge, afegint a més a més que és l'eina que ens fa créixer com a persones.

I és per això que no només busquem...

Fitxer 5

incrementar l'ús del català en un àmbit tan important com és l'esport, sinó també de fomentar el sentiment de cohesió entre joves, que és un dels valors que transmet l'esport a banda dels de respecte i el treball en equip i que a través de la llengua és un bon element per obtenir aquesta cohesió social i també d'oportunitats. I és per això que dins del Pacte Nacional per la Llengua, aquesta eina de consens que ens hem dotat per unir esforços per tal de protegir, incentivar i incrementar l'ús de la llengua en tots els sectors, que es va signar per la major part de l'arc parlamentari i de les entitats de la societat civil abans de l'estiu, amb la voluntat de sumar cada vegada més adhesions, també recull un horitzó, en l'horitzó novè, el món de l'esport com a element primordial per a una vida normalitzada de la llengua, tant en el seu vessant participatiu com l'espectacle presencial.

D'aquesta manera, també es proposen mesures i accions concretes a realitzar alineades amb el que ens han presentat avui aquestes dues entitats, dissenyar i executar un programa de foment de l'ús del català en l'àmbit de l'esport, que inclogui formació i foment de la llengua, signar un conveni de col·laboració tant amb la UFEC com la UCEC per continuar impulsant la normalització del català en l'àmbit esportiu, canalitzar els noms des esports i de les disciplines esportives mitjançant el Termcat, incorporar a totes les enquestes del Departament d'Esports preguntes sobre la utilització de la llengua en l'esport, així com difondre campanyes i materials de sensibilització lingüística en l'àmbit esportiu.

Veiem doncs que anem alineats i que en una acció coordinada amb tots els actors han de determinar assolir l'objectiu comú, que és revertir la tendència i millorar l'ús social del català en tots els àmbits i sectors, i que també una bona eina que pot suposar un impuls important de recursos, sobretot amb l'aprovació dels nous pressupostos tant de l'Estat com de la Generalitat, que esperem que pugui donar, sumar-hi els suports suficients per poder-ho fer.

I per acabar només afegir en totes les preguntes, en la línia de les preguntes que han fet els grups parlamentaris que m'han precedit, també preguntar-vos si ha tingut una bona acollida aquesta estratègia d'implantació de les accions que ens han descrit i si han obtingut algun resultat o visibilitat ja d'alguna d'aquestes accions que feu i com es poden coordinar i sumar sinèrgies amb les accions que ja s'estan plantejant i les que es preveuen engegar per part del Govern.

Moltes gràcies i agrair novament la feina que feu, no només a les vostres entitats sinó pel conjunt de la societat.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputada. A continuació, per respondre les preguntes que els han formulat els diversos grups parlamentaris disposen de cinc minuts cada un. D'acord?

Gerard Esteva i Viladecans (president de la Unió de Federacions Esportives de Catalunya)

Gràcies a tots i a totes. Jo voldria fer una distinció que jo crec que és interessant. Fa vint o trenta anys la dona en política tenia un paper bastant escàs. No sé en aquest Parlament quantes dones hi havia en la primera legislatura, però segur que no eren el cinquanta per cent. I si mirem els ajuntaments passava exactament el mateix. Per tant, quan s'han fet polítiques per tal de..., de discriminació positiva, no era per anar en contra dels homes, sinó era per buscar una igualtat. Perquè a la vida funciona així. Si no promous allò que vols una de les dues parts perquè hi hagi almenys un cinquanta per cent doncs és molt difícil.

I és en aquest àmbit que estem. No estem perquè tot l'esport català parli només en català, aquest no és l'objectiu. L'objectiu és que hi hagi una igualtat efectiva i que per tant es pugui desenvolupar. Els meus fills, per exemple, que fan esport, doncs no poden viure amb llibertat en la seva llengua en el seu àmbit perquè o no els entenen o la dinàmica de grup no els permet fer-ho. I per tant, des d'aquesta perspectiva no és atacar el castellà. Jo això sí que vull deixar-ho clar, sinó el que hem de fer és ser positius.

De fet, a l'esport, en el seu moment, el primer tripartit, estem parlant del 2008-9-10 o el segon tripartit era, perdó, en el decret es va incentivar positivament per exemple les directives esportives, que hi haguessin directives. I en la subvenció, si la presidenta o el cinquanta per cent del consell directiu d'aquella entitat eren dones, doncs se'ls donava un plus de subvenció perquè es pretenia promocionar que hi haguessin dones. Quan es van deixar de fer aquestes coses, la veritat és que ha caigut en picat. O sigui, la dona directiva en el món de l'esport pràcticament no existeix. I no existeix per això, perquè si no hi ha polítiques que fomentin, doncs és com un jardí. Tu pots tenir plantes delicades, si no les cuides i probablement les has de cuidar més que una heura que envaeix tota la paret, perquè l'heura pràcticament sense aigua creix i l'altra costa més.

Per tant, en política s'ha de fer això. Aquest és el nostre objectiu. El nostre objectiu no és anar en contra de ningú ni generar tensió. Fixeu-vos que en la meua intervenció jo no he parlat en cap moment ni de països ni de polítiques. Nosaltres no fem política. És veritat que mai m'havien dit comunista, cosa que ha sigut una experiència nova avui en aquest Parlament, (*L'orador riu.*) Cosa que no sé, potser

és perquè no porto corbata. Però jo normalment porto corbata, però com que en les últimes intervencions aquí al Parlament no la portava ningú, ara veig que sí, que hi ha un que porta corbata, però per això no me l'he posada, perquè sinó haguéssim sigut els dos únics amb corbata.

Bromes a part, la nostra voluntat és aquesta. Escolta'm, tenim un catorze per cent d'entrenaments que es fan només en català. Cony, això no pot ser. Per tant, hem de buscar aquesta promoció. Els diré també una altra cosa que no sé si els agradarà. Nosaltres acabem anant amb Òmnium, home, tenim bona relació institucional, som dues grans institucions del país, però nosaltres acabem anant a Òmnium perquè abans vam anar a Política Lingüística i abans vam anar a esports i ens van dir que no. No ens van ajudar amb els programes que nosaltres volíem fer de promoció de l'esport.

Que quan algú m'ha preguntat, què espera del Govern? Home, doncs el que esperem del Govern és que tant Política Lingüística com esports es posin les piles i en aquest sentit donin suport a les entitats, perquè tot això no ho farem si no hi ha recursos. Perquè amb prou feines els clubs poden aguantar el seu dia a dia com perquè a sobre els hi posem més obligacions. Per tant, jo diria, i aquest hauria de ser el *claim*, necessitem recursos en positiu per les entitats del país, perquè puguin desenvolupar aquestes polítiques.

El que s'ha de fer, nosaltres ho tenim bastant clar i crec que pot ser molt efectiu. El que passa és que el que necessitem són recursos positius en aquest sentit. I per l'altra banda doncs la incidència que abans s'ha parlat. Clar, si els sis-cents que s'han apuntat que són els que ho faran ja són els convençuts, fotut, hem d'anar a buscar això. Com es pot trencar això? Doncs com quan es va trencar amb les dones directives del món de l'esport. Si el Govern, quan dona subvencions augmenta el capítol del català i premia, això no vol dir obligar, però escolti'm, el club que tingui un pla lingüístic que s'adhereixi a això i que faci totes aquestes accions, tindrà un plus d'ics diners, doncs això ajudaria sensiblement a la millora de l'ús social del català.

A partir d'aquí, nosaltres a la disposició del Govern, dels partits polítics i de les institucions del país com amb Òmnium, que tenim molta sort en aquest país de tenir institucions com Òmnium, sobretot en la preservació de la llengua i del català per

poder tirar endavant, insisteixo, com m'han dit els diferents partits, sense fer política, sinó pensant en aquesta igualtat efectiva que crec que ha de tenir també la llengua del nostre país.

La presidenta

Moltes gràcies. A continuació serà el torn d'Òmnium Cultural.

Xavier Antich i Valero (president d'Òmnium Cultural)

Moltes gràcies, presidenta. Complementaré lo que diu, lo que acaba de plantejar el president de la UFEC. Primer de tot, moltes gràcies per les aportacions, per les preguntes, per l'interès que òbviament en aquesta comissió n'és essencial. Ja entendran que no podré respondre tampoc totes les preguntes que s'han formulat, perquè són moltes, però sí que intentaré provar de contestar les que considerem més rellevants per ajustar-me estrictament als cinc minuts, presidenta, no pateixi, que ens ha assignat. També entendran, evidentment, que no contesti alguna declaració que no es pregunta i que ja es contesta sola.

Vaig directament als punts pel que fa al biaix territorial i al biaix de gènere. El que podem dir és que és una qüestió previsible, tant en la macroenquesta com en la mateixa realitat i, per tant, ja hi ha coses en aquest sentit que sabem abans de tenir-les i que les dades efectivament ho confirmen. En tot cas, hi ha clubs que han fet els deures en tots dos àmbits i que estan ajudant a que l'ús del català dins dels clubs sigui molt més gran que fora, que en altres territoris i que en altres no. Per tant, quadra amb les línies una mica mestres que ja abans dèiem.

Pel que fa a la macroenquesta que ara presentem en titulars i a l'enquesta d'usos lingüístics, només recordar que la macroenquesta és anterior a l'enquesta d'usos lingüístics de la Generalitat i que, a més, evidentment s'aplica sobre un sector molt més concentrat.

El que ens diu aquesta macroenquesta també és que en les categories infantils –per afegir algun altre element nou–, d'acord amb l'enquesta d'usos lingüístics, en les categories infantils on el focus és molt més educatiu la cura per la llengua és major. És un element interessant. I que això es perd a mesura que creix cap a les categories adultes, però que en tots casos la influència dels entrenadors per establir rutines és

cabdal. I aquesta és una aportació singular de la macroenquesta i també ho és, de dotar-los de recursos perquè puguin desenvolupar entrenaments amb eines, començant per les salutacions, per les indicacions inicials d'aquí una mica el material que estem compartint.

Estem parlant d'un nivell molt bàsic, però que té una capacitat d'impacte extraordinari, com segurament endevinen, començant per les salutacions i indicacions inicials, passant per les converses durant la tecnificació, fins als ànims, fins als cànctics en les competicions. Estem parlant una mica d'allò que constitueix el gruix i que pot ser molt generalitzable. No es tracta de fer que els entrenadors facin un curs de doctorat per entendre'ns, sinó que d'alguna manera estiguin en condicions d'aportar-hi allò que modifica. Es tracta d'empoderar-los perquè tinguin més eines per enfortir el català de la mà de la millora de resultats esportius i del treball en valors, que les coses van juntes.

I pel que fa al paper de la Generalitat, tornem a dir que cal incloure preguntes sobre llengua a les enquestes d'esport que ja es fan als clubs. I això és relativament fàcil, més que tornar-ne a fer una altra. Si es fa una enquesta específica cada ics anys, és molt positiu perquè es pot veure també l'impacte de les actuacions que es facin. Només la recurrència en les preguntes permet de fer anàlisis solvents, però sí que es rellevant el que faran a partir d'ara vostès com a representants polítics i l'espai que representen també als ajuntaments, consells comarcals, Govern i Parlament, no només, per incorporar el català en normatives, ajuts, convenis i llicències i sessions d'espais.

Pel que fa a la capil·laritat, la feina, com hem dit, s'està fent des del gener del 25, queda molt camp per recórrer perquè es volen arribar als més de sis-cents clubs del país. Des de la UFEC, amb les federacions i clubs arreu del país, més capil·laritat és impossible, però també des d'Òmnium, modestament, treballant territorialment a través de les cinquanta-dues seus territorials desplegades al territori, que és una prioritat en tots els seus plans de treball, des de l'Alt Empordà o el Pallars fins a les Terres de l'Ebre.

I vull posar en relleu també el compromís amb les entitats municipalistes del país, que apleguen més de nou-cents municipis del país i que el vam signar just abans de

l'estiu perquè acompanyessin també des de les seves entitats totes aquestes polítiques de foment de la llengua catalana.

Pel que fa a l'impacte de les accions, que ha estat una pregunta molt reiterada, més enllà de les declaracions, el que es diu i el que finalment es fa, hem de dir que la iniciativa ha estat molt ben rebuda per les federacions i clubs, però aquí el compromís dels clubs era vertebrar. S'ha fet el compromís formal, sortint a les canxes, als estadis, als camps, en la campanya feien les declaracions, feien el manifest i a partir d'aquí comença una mica tot el desplegament de les accions.

Podem anunciar que hi haurà auditories per poder-ne fer seguiment de les accions implementades i veure l'efecte que tenen, a part, d'evidentment, l'acompanyament i l'assessorament que en farem durant tot aquest procés. Pel que fa al que comentàvem dels referents, efectivament és molt important perquè hi treballem activament sobre el pla sobre 30 milions de seguidors, que està dit ràpid. I ja podem dir que fins ara hem fet vídeos, impactes puntuals amb referents, però també oferirem assessorament professional als vint principals referents esportius del país, premiats a les darreres edicions de la Festa de l'Esport Català de la UFEC, que configuren una mica el mapa a partir del qual se pot començar a incidir per ajudar a millorar la seva projecció lingüística i el seu impacte en seguidors.

Acabo amb dos mini apunts, dues frases només. El primer és tan obvi que no sé si val la pena recordar-lo, que parlar d'accés a la llengua als infants i joves, vinguin d'on vinguin, és també parlar de garantir la llibertat i la igualtat d'oportunitats. L'esport és un àmbit d'oportunitats i la llengua no n'ha d'estar exempt, és tan obvi, però val la pena de dir-ho.

I el segon és que estem convençuts que, efectivament, l'esport és un espai d'integració i de convivència. I justament per això cal fomentar l'ús de la llengua, de la llengua catalana, és clar, perquè a Catalunya la llengua catalana és el principal instrument de cohesió social.

Moltes gràcies, presidenta.

La presidenta

Molt bé, moltes gràcies als compareixents, als diversos diputats per les seves també preguntes i el seu interès pel tema que s'ha proposat. Ara suspenem un moment la sessió i anirem a buscar els següents compareixents i continuarem amb més esport.

Moltes gràcies.

(Pausa llarga.)

Fitxer 6

La presidenta

Vinga, doncs, continuem.

Compareixença d'una representació de la Federació Catalana de Basquetbol per a informar sobre el programa BQ Llengua

357-00692/15

Reprenem aquesta sessió d'avui i ho fem amb la compareixença d'una representació de la Federació Catalana de Bàsquet per presentar, per informar sobre el programa BQ de Llengua i tenim amb nosaltres el senyor Toti Mumbrú, el gerent de la Federació Catalana de Basquetbol i la senyora Maria Soler Tomàs, tècnica del programa BQ de la Llengua d'aquesta Federació. Per fer l'exposició tenen un temps total de vint minuts, que podran veure en aquell rellotge d'allà i els demanaria que ens cenyíssim al temps.

Moltes gràcies.

(L'exposició de l'orador és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

Toti Mumbrú (Gerent Federació Catalana de Basquetbol)

Bé, moltes gràcies, agraïts i contents d'estar novament aquí compartint projectes i programes de la Federació. Intentarem entrar en concret en el programa BQ Llengua però abans us volia fer una miqueta de situació perquè en ser una comissió de política lingüística..., no sé si coneixeu el que fem les federacions però això a

grans trets: volem destacar la força que té el bàsquet català en el conjunt del país tenint en compte que tenim vuitanta-cinc mil llicències i que som la segona federació més important de Catalunya i dir-vos que per dades estadístiques l'onze per cent de persones federades practiquen bàsquet a Catalunya.

Per altra banda aquí teniu els indicadors de xifres. Nosaltres som una federació que fa cent anys d'història que funcionem i que estem constituïts per clubs. En aquests moments tenim quatre-cents dinou clubs i estem arribant a les noranta mil llicències, cinc mil nou-cents equips inscrits en aquests moments i tota una sèrie de federats que són entrenadors, àrbitres i el que serien els esportistes. Nosaltres la federació existeix perquè per la llei de l'esport som en aquest sentit competència delegada. Quan creix un esport va al Comitè Executiu del Consell Català de l'Esport i es crea una federació i el que fem és, en coordinació amb el govern desenvolupar, ordenar i d'alguna manera dirigir i formar tot el que sigui el bàsquet a Catalunya.

Vaig una miqueta ràpid. De fet el *core business* d'una federació, és el que us comentava, no? La gent practica bàsquet, s'agrupa, crea un club, s'afilia a una federació i la federació el que fa és organitzar una competició, fer el servei arbitral i dotar una miqueta d'instruments perquè els equips puguin competir i organitzar les competicions. Però amb una mirada més transversal, des de la Junta Directiva de la Federació el que hem intentat és que el bàsquet sigui, com qualsevol modalitat mobilitat esportiva, un àmbit de transformació social.

A partir d'aquesta premissa estem treballant diferents projectes que també us convido, així com ho han fet diferents grups parlamentaris a vindre a la federació perquè els conegueu, que us els puguem explicar, com són el BQ Solidari. Aquest estiu hem estat al Senegal i hem estat a Etiòpia fent formació a entrenadors i entrenadores del país, sota una miqueta l'accent de l'esport femení, sobretot amb el projecte que hem anat al Senegal. Una altra línia de treball és el tema de sostenibilitat. Hem sigut pioners també amb uns estudis que hem fet d'economia circular a pavellons i instal·lacions esportives, també en col·laboració amb el Govern de la Generalitat i diferents projectes que estem fent per intentar posicionar diferents suports per la recollida de materials dins les instal·lacions esportives.

El BQ Valors l'estrenarem aquest cap de setmana que fem les lligues catalanes a Tarragona. Hem fet un estudi també amb la Universitat de l'INEF i és un estudi molt pioner també, on volíem determinar l'estat de salut de les nostres grades, que ens preocupa molt els comportaments a les grades dels familiars en el bàsquet, i el BQ Salut també com a matèria de prevenció del que seria el tema de lesions i donar instruments als clubs pel tema de salut.

Bé, el BQ Llengua. Nosaltres com a esport, ja ho deia, fa cent anys que som, fa cent anys que naixem en l'àmbit eclesiàstic, sobretot a centres parroquials, i és un esport molt arrelat al país, a la seva cultura, a la seva llengua i a la seva tradició. Però sí que és cert que sobretot..., no preocupats, com abans sortia en un debat que estàvem allà de si es fa servir més el català o el castellà, sí que és veritat que al bàsquet, que és un esport que ve i neix a Catalunya, penseu que la primera federació que es fa, és la Federació Catalana i la Federació Espanyola al carrer Canuda, a Barcelona.

Però no és un tema de competir amb el castellà, ens preocupa molt sobretot l'anglicisme i el poder d'alguna manera com per exemple veureu en diferents projectes com s'agafen paraules anglosaxones en els nostres esports i volíem d'alguna manera donar un suport amb el que seria l'ús del català en els nostres esports. Això la Maria, que és la tècnica que hem estat dissenyant aquest projecte, doncs portàvem molt de temps, ens hem assessorat amb Termcat, ens hem assessorat amb la Plataforma per la Llengua, ens hem assessorat amb experts per dir, a veure, nosaltres som experts en el que seria la pràctica esportiva, no tenim un lingüista dins el que seria l'estructura de la federació, què podem fer per buscar uns instruments que donin resposta i que puguin donar impuls al català?

Doncs ara us explicarem molt ràpidament el que hem fet. Això de passar molt ràpid..., això no sé si ho teniu, però us ho farem arribar..., primer, ja ho hem fet a diferents àmbits, abans ho comentaven, nosaltres tenim entrenadors, àrbitres i directius, doncs que la gent tingui consciència i que són referents. Abans donaven l'exemple de l'entrenador del Girona, ara en bàsquet tenim l'exemple de l'entrenador del Girona de bàsquet, el Moncho Fernández, que ja s'està llançant a fer les primeres declaracions en català, i tenim també l'exemple de l'entrenador de Manresa, el Mario

Campo, que també ho està fent. Nosaltres utilitzem molt les xarxes socials per agafar, per exemple, la Laia Palau o diferents referents, perquè donin cobertura al que seria els diferents projectes que fem des de la Federació.

Fer ús del català la llengua habitual en l'arbitratge, això també és un tema que fem molta incidència perquè el nostre màrqueting és l'àrbitre o els auxiliars de taula que estan en les diferents competicions els caps de setmana, i fomentar un llenguatge igualitari i respectuós amb la diversitat.

Aquest projecte el vàrem presentar a Vic i amb un entorn molt potent...

Fitxer 7

i amb la col·laboració de Termcat vam fer una proposta de neologismes en català per paraules o accions conegudes i expressades actualment en anglès. Això ens va ajudar, si no sé si senti Catalunya Ràdio les retransmissions de bàsquet, l'Ernest Macià que ens ha ajudat des del minut u en aquest projecte i a través dels partits de Lliga Europea nosaltres el que fèiem era –en col·laboració amb Catalunya Ràdio–, era fer un concurs que es regalava una samarreta de joc.

Per mi el pilar més important d'aquest projecte és l'entrada amb una idea de la Maria i de l'Ernest d'incorporar en el projecte la Pilarín. Això ens va fer un salt de qualitat, primer perquè és un referent català i després perquè vam tindre la possibilitat –si ho vols ensenyar–, de fer un projecte que nosaltres pensem que els nens és un àmbit important per poder fer incidència del que seria projectes de la federació i vam, d'alguna manera, fer i construir uns materials que facilitàvem unes làmines amb uns dibuixos i que després a diferents tallers el que feia la gent era dibuixar i pintar i acolorir el que ens havia fet la Pilarín, i treballar en el que dèiem, aquestes paraules que s'estaven utilitzant en anglès per posicionar-les en el tema del català.

Això ho estem fent quan fem trobades d'escoles de bàsquet, els programes de Tecni Mini, que és on tenim sobretot els nens i nenes més petits i està tenint èxit impressionant. I a part la col·laboració d'aquesta persona, que per nosaltres ha sigut cabdal per fer aquest salt de qualitat. Després d'això ho vam formalitzar amb unes píndoles a 3Cat, que és que no només quedava amb el dibuix sinó que la Pilarín,

junt amb l'Ernest Macià feien aquests formats de xarxes socials curts, on ho feien visible –oi, Maria–, i que també ho heu estat traient pel que seria tot el conjunt de les nostres xarxes socials.

I si podem passar el vídeo, perquè vaig just de temps, no sé si s'enganxarà. Aquí es veu un vídeo que no sé si hi ha el recull de so, però és un vídeo que ella parla de l'acció i l'Ernest ho acaba d'alimentar.

Amb la Plataforma vam signar un acord de col·laboració, vam pensar que la Plataforma ens podia ajudar per engegar diferents campanyes de la Llengua en joc. Aquí veiem una fotografia de la passada Lliga Catalana, on posàvem a coneixement aquesta campanya i després també el que vindrà ara endavant, que em sembla que ja anem a l'estudi, doncs veure realment la situació actual de la percepció de l'ús del català en el nostre esport. Llavors vam engegar un estudi amb la Plataforma que ara us explicarà la Maria, que crec que és un estudi pioner en el sector de l'esport sobretot per la seva metodologia que hem utilitzat i que d'alguna manera sereu els pioners a conèixer els resultats.

Això ho volem presentar i ens agradaria molt que ens acompanyéssiu tots els que esteu aquí que vulgueu vindre a conèixer des d'allà una visió més tècnica dels experts de la Plataforma que són els lingüistes i que ho explicaran amb més expertesa que nosaltres. I la Maria ara sí que us explicarà una miqueta a grans trets el resultat que hem obtingut.

(L'exposició de l'oradora és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

Maria Solé Tomàs (tècnica del programa BQ Llengua de la Federació Catalana de Basquetbol)

Bon dia a tothom. Creiem que més enllà del context que ha explicat en Toti fer aquesta pinzellada de l'estudi era important també per a nosaltres posar com en valor els resultats obtinguts. Quan els membres de la Plataforma per la Llengua ens van venir a presentar els resultats ho feien molt sorpresos. Realment ens descrivien com un oasis dins aquest ús social del català, sobretot amb les últimes dades que han anat sortint com en aquests últims anys, i en això ens felicitaven i nosaltres orgullosos que ens felicitessin, però realment han sortit resultats força sorprenents i

que ahora ens enorgulleix i que crec que això és important també posar-ho en valor en un espai com aquest.

Els objectius d'aquest estudi eren primer de tot descriure quins eren els usos lingüístics d'entrenadors, entrenadores i esportistes durant entrenaments dels clubs del bàsquet català, explicar i analitzar aquests usos lingüístics amb les seves variables, també identificar i comprendre quins són aquests comportaments lingüístics d'aquests usos ja descrits i també analitzar quin és aquest paper dels entrenadors i entrenadores amb relació als esportistes i la seva perspectiva lingüista.

Com bé remarcava en Toti, aquí com a diferència de la compareixença anterior nosaltres no ens volíem quedar en una enquesta on cadascú al final dona les seves opinions i és una vessant molt més subjectiva, sinó el que volíem és realment centrar-nos en una tècnica d'observació on no hi havia cap mena d'intervenció i marcar una mostra representativa dels diferents clubs del bàsquet català i que això ens permetés tenir uns resultats i després poder passar a l'anàlisi d'aquests resultats.

Es va decidir vint-i-sis clubs o sigui s'ha centrat la mostra en aquests vint-i-sis clubs, en un treball de camp que es va dur a terme de l'abril al juliol de 2025 i s'han recollit dos tipus d'informació. Dins dels usos lingüístics hi havia com el criteri de condició lingüística ambiental, el nombre d'habitants de municipi i les vegueries, que quedessin ben bé aquests clubs repartits i cadascuna de les vegueries representats. Per altra banda acabava quedant..., vam fixar per acotar-ho una mica també a nivell pressupostari, que fossin sis equips de cada club, tant que la meitat fossin masculins i els altres siguin femenins i també vam marcar tres grups d'edats, hi havia el grup de petits, el grup de mitjans i el grup de grans ajuntant categories.

El treball de camp es va compondre d'anotacions on hi havia quina era la llengua de conversa l'edat, el nombre d'entrenadors i entrenadores implicats en la conversa i el nombre d'esportistes. En total es va analitzar cent cinquanta-sis entrenaments on hi havien implicats mil set-cents tretze participants i on hi va haver un total quasi de sis mil converses on hi havia aquest marge d'error de més o menys 0,36 per cent.

Dins dels comportaments lingüístics el que s'anava abordant o en el que es fixava la persona que observava era aquest procés de subordinació lingüística i els canvis de

llengua, en quin moment i qui era la persona que abandonava o substituïa la llengua parlant i si després s'acabava mantenint una única llengua habitual. La distribució funcional dels usos lingüístics, quin era el motiu de per què s'escollia una llengua o una altra, si era perquè s'acabava fent en gran grup, si era perquè era la conversa entre jugadors i jugadores o el fet que intervingués una persona o una altra quin canvi succeïa.

I alhora també quin era el rol dels referents lingüístics dels entrenadors i entrenadores en concret, les diferències a l'hora de dirigir-se al grup si era més gran o més individual, els canvis de llengua segons el context, si era inici d'entrenament durant o al tancament i quina era la capacitat d'influir en aquests usos lingüístics dels jugadors i jugadores.

Entrant ja en l'anàlisi qualitativa de l'estudi veiem que dins dels usos lingüístics globals –si es veu força bé la gràfica–, veiem que el català és la llengua majoritària en els entrenaments dels clubs de bàsquet de Catalunya. Només tres dels vint-i-sis clubs la majoria de les converses són en castellà en comptes d'en català i la diferència d'ús segons els interlocutors. Veiem que quan hi ha la presència de l'entrenador o l'entrenadora el català creix fins a 7,7 punts, que és quelcom molt significatiu.

Per altra banda, a nivell dels usos segons la direccionalitat de la interacció veiem que en totes les interaccions el català el seu ús és d'un vuitanta per cent quan s'hi troben presents aquests entrenadors i entrenadores. Quan els esportistes parlen entre ells i quan interpel·la l'entrenador l'ús llavors aquí ja no supera el setanta-tres per cent. I quan els entrenadors i entrenadores parlen entre ells l'ús del català es redueix significativament. O sigui, és curiós que de cara a entrenadors i entrenadores els esportistes sí que veiem que la major presència és del català, entre esportistes veiem que el català baixaria una mica i entre els entrenadors també es reduiria l'ús del català.

Segons la condició lingüística ambiental veiem aquí, acaba sent molt variat els resultats que ens surten. Veuríem que en els contextos on la condició lingüística ambiental és de mitjana alta sí que hi ha una diferència bastant gran, en canvi en la

presència del català quan l'entrenador s'adreça a jugadors i jugadores es manté molt més elevada, sobretot on la condició lingüística ambiental és menor dels vint mil.

Quant a la mida del municipi veiem que en municipis més petits hi ha major presència del català. La diferència dels usos dels entrenadors quan parlen entre ells o quan ho fan..., o sigui, quan ho fan entre els entrenadors quan ho fan cap als jugadors o conjuntament amb els jugadors també veiem que en els municipis de menys habitants també hi ha més parla catalana.

En relació amb la categoria i edat, que creiem que són de les dades potser més significatives veurem que és en la categoria de mitjans femenins, imaginem l'edat, seria l'edat d'ESO, de secundària, educació secundària, veiem que per una banda entrenadors..., d'acord, la diferència en la categoria de mitjans femení, perdó, el català queda com molt disparat, mentre per l'altra banda la diferència és que on menys parlat és el català seria com a la categoria de mitjans masculí, però alhora també ens marquen des de la part més tècnica que no es pot definir una tendència clara amb aquesta variable.

Aquí val ressaltar que segons el número de participants en aquesta conversa, com més participants hi ha en les converses el català augmenta la seva presència, mentre el castellà acaba quedant reservat com en interaccions molt més personals i indicacions específiques.

Podem començar un cop vistes aquestes dades a nivell més de conclusions que el català acaba sent aquesta llengua majoritària en els entrenaments. El rol de referents lingüístics té un alt grau de concurrència amb dues actituds, el fet que l'entrenador acabi actuant de forma activa fa que es mantingui el català i que també hi hagi com en la interacció o la intervenció de l'entrenador o entrenadora també hi hagi aquest canvi del català al castellà perdó, del castellà al català, aquí està malament.

Dins de..., a l'hora de parlar del manteniment de la llengua en favor del català podríem ressaltar que a l'àrea metropolitana els jugadors i jugadores tendeixen a canviar del català al castellà amb certa freqüència i facilitat a l'hora de diferenciar els usos lingüístics en els municipis es veia com molt concretament. I alhora, la interiorització d'expressions castellanques a l'hora de transmetre accions concretes és

molt freqüent ja dins l'esport, però aquí no en som excepció i que també passa com ja comentaven per part d'Òmnium.

Per últim, de conclusions, algunes que no hagi comentat, crec que tot ho he anat parlant una mica bastant per sobre. Si de cas, si hi ha alguna cosa que voleu que concretem molt més en les vostres preguntes ho podem després acabar de detallar.

Línies potencials d'actuació, que és una mica també cap on volem anar. Ara és, d'acord, un cop tenim aquesta diagnosi inicial de quin és el panorama i com ens trobem no volem agafar una actitud immobilista i posar-nos la medalla de les coses estan bé, perquè creiem que és important perquè les coses segueixin igual de bé el fet de fer unes accions concretes, destinar uns recursos econòmics concrets.

I per això des de Plataforma per la Llengua ens convidaven a aprofitar com a federació dins les nostres responsabilitats a prendre proactivitat i agafar dins les nostres competències poder incidir molt en la formació d'entrenadors i entrenadores, prenguin consciència d'aquests processos de convergència lingüística incorporant estratègies concretes per mantenir la llengua en les diferents interaccions i alhora també intentar revertir l'ús habitual d'expressions castellanes a través de la normalització d'expressions esportives en català creant materials o suports que ofereixin els equivalents catalans i que també ens vagin ressonant una mica ja a tots i a totes per fer-ne ús.

I això és tot, moltes gràcies.

La presidenta

Molt bé, moltes gràcies. A continuació té la paraula el senyor Francesc de Dalmaes, del Grup Parlamentari de Junts per Catalunya.

Francesc de Dalmaes i Thió

Moltes gràcies, presidenta. Abans d'entrar en el fons de la compareixença i molt lligat a les compareixences d'aquest matí nosaltres hem de fer una prèvia, perquè no podem deixar passar afirmacions que s'han produït en aquesta comissió de política lingüística, perquè seria tant com fer un exercici de revisionisme històric al qual ens tenen acostumats l'espanyolisme i no el volem deixar passar de cap manera. No es pot parlar del fracàs de les polítiques de normalització lingüística, que en podríem

parlar ahir molt, sense parlar de l'èxit de les polítiques de destrucció lingüística que s'han efectuat a Catalunya.

No es pot venir a aquesta comissió parlant angèlicament de dues llengües que tenen una situació normal a Catalunya, quan durant tres segles, i això l'amic Francesc Ferrer i Gironès, amic de la diputada Carme Renedo, que enyorem moltíssim, té un llibre que explica...

Fitxer 8

la persecució política del català durant tres segles. Explica com no podíem parlar per telèfon en català quan van començar a existir els telèfons, explica com s'ha efectuat aquesta persecució del català a l'esfera pública, explica els càstigs físics a l'escola franquista, com el que va patir la meva mare perquè no sabia entendre que Sant José era Sant Josep i persistia a dir-li Sant Josep. Per tant, no ens parlin de normalitat i els dic que llegeixin una mica i entendran per què no poden fer segons quines afirmacions en aquesta comissió.

I ara sí, donar-vos molt les gràcies a Toti i a la Maria. Us vam venir a veure a la federació i més enllà de la feina extraordinària que feu en el que és estrictament el vostre sector nosaltres recomanem molt a la resta de grups parlamentaris que us visitin. És una visita molt il·lustrativa per conèixer una part central de la història esportiva d'aquest país, però sí que és veritat que ens va sorprendre i ens va agradar tota aquesta feina que feu en aquest apartat amb les BQs que aneu desenvolupant aquesta llengua del bàsquet llengua BQ.

A nosaltres ens sembla que aquest nivell que té la federació de fer aquesta responsabilitat lingüística corporativa, doncs ajuda precisament a revertir el que deia al principi, tota aquesta feina de destrucció que han fet amb una feina de construcció, que a més és cívica, és democràtica i està fet des d'uns estàndards esportius que diuen molt i que us converteixen en referent en el món de les federacions. Ens sembla que explicàveu molt bé el que és l'efecte dòmino que es pot produir quan la federació fa la seva feina, els clubs fan la seva feina, el personal fa la seva feina, els entrenadors fan la seva feina i finalment, doncs això, els jugadors i l'afició acaben situant la llengua pròpia del país allà on pertoca.

Ens sembla que en aquest cas, nosaltres com a Junts per Catalunya ens sentim molt còmodes quan parlem de l'esport, igual que quan parlem de la llengua com a punt de trobada de la catalanitat, de construcció d'una societat més democràtica, amb més igualtat d'oportunitats i més equitativa en tots els sentits. Nosaltres ens va en certa manera sorprendre quan vam entendre que efectivament els entrenaments són el gran espai de trobada i interacció, no només des del punt esportiu, sinó que diríem que entre els joves és un dels grans espais on s'adquireixen les normes i els hàbits, no només els esportius, que evidentment, sinó dels àmbits d'actuació social i com serà la seva forma de treballar.

En les compareixences prèvies ens parlaven d'aquesta campanya que està també treballant la UFEC, que mira d'arribar a deu mil entrenadors, a dos-cents cinquanta mil esportistes, però que finalment les xarxes globals, els percentatges globals eren molt menors dels que heu expressat vosaltres. Els compareixents anteriors parlaven de entre els entrenadors un vint-i-set per cent, entre els esportistes un trenta-dos per cent i el catorze per cent dels entrenaments. Què ens indica això? Que la federació de bàsquet, la vostra, ha fet molt bona feina. Molt bona feina. Que per això les vostres xifres estan clarament diferenciades del que seria la mitjana del país.

Per tant, nosaltres més enllà de felicitar-vos i més enllà que expliqueu avui a la seu de la sobirania nacional quina és la feina que feu com a federació, sí que ens agradaria saber si vosaltres considereu que el Govern valora prou la vostra feina o si voleu que aquesta comissió, a través d'una majoria de grups puguem demanar un major suport a la vostra feina.

I que en aquest sentit ja sabeu que, no només per la compareixença d'avui sinó en tot el que feu en aquest sentit i en d'altres també a la Comissió d'Esports, que per això vam anar amb la Montse Ortiz, doncs podeu comptar amb aquest grup parlamentari.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputat. A continuació serà el torn del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, la diputada Marta Vilalta.

Marta Vilalta i Torres

Sí, moltes gràcies de nou i també un agraïment absolutament sincer i merescut als representants de la Federació Catalana de Basquetbol. I no només aquest agraïment per avui comparèixer, sinó sobretot per la feina i aquest reconeixement també al programa BQ Llengua i a la feina que feu evidentment cada dia. De fet, els programes BQ són un tresor, també els vam poder conèixer més enllà de tota la feina que feu com a Federació de Bàsquet quan vam tenir l'oportunitat també de fer una visita a les instal·lacions de la Federació, allà el vam conèixer i vam veure que tenen més sentit que mai, justament tant en l'àmbit social com de sostenibilitat, de valors i també específicament el de llengua que avui ens heu presentat.

Abans dèiem que avui fem aquesta espècie de monogràfic de llengua i esport i estem molt satisfets de poder-ho fer justament per aquesta sinergia, perquè l'esport és un àmbit clau per la defensa i promoció de la llengua catalana. Té un potencial enorme, és aquest espai de socialització informal i també és aquest espai de cohesió.

I amb en relació al vostre programa BQ Llengua hi veiem aquests factors que probablement expliquen aquest èxit d'aquest programa, que és un projecte intergeneracional –ho explicàveu–, amb la presència i la participació de la Pilarín Bayés i la interacció amb els més menuts i amb els infants per promoure a través del color paraules catalanitzades probablement, no?, que venen de l'anglès. Ho vèiem amb aquesta sinergia amb els mitjans de comunicació, fa uns quants mesos vam tenir l'oportunitat a la Comissió de Control de la Corporació, que també fem aquí al Parlament, justament preguntar per les iniciatives vinculades a la normalització de la llengua catalana en l'àmbit de l'esport i per tant aquesta qüestió, aquesta sinergia veiem que és molt important també.

Ho vèiem també amb el Termcat, i també ja els preguntem quina és la rebuda que hi ha hagut amb aquest diccionari, que creiem també que és una molt bona iniciativa i, en definitiva, tot el que ens heu explicat. Posar en relleu aquest projecte, perquè creiem que és un projecte d'èxit, no sé si extrapolable a altres federacions, això ens ho hauríeu de dir vosaltres, us llancem també aquesta pregunta, si més enllà de les qüestions que hem pogut escoltar abans de tota l'aposta també que està fent la UFEC amb Òmnium, vosaltres, que heu treballat com a federació, per tant, que

també heu pogut anar molt més a la concreció, a anar a analitzar les casuístiques concretes, si també encoratgeu i des d'aquí traslladar a la resta de federacions poder fer aquesta mirada concreta de la realitat en el seu esport i en el seu context.

En tot cas volíem reconèixer aquesta feina que heu fet i també entrar i parlar en el tema relacionat amb les dades, perquè realment són importants i ens permeten posar-hi dimensió a les coses i a partir d'aquí decidir quines són les accions a emprendre. Expectants a poder conèixer més els detalls de les dades d'aquest estudi, d'aquests resultats que heu fet amb Plataforma per la Llengua, per tant, si ens convideu a la presentació oficial ara en els propers mesos encantadíssims de seguir aprofundint.

També un reconeixement d'aquestes bones dades, m'ha agradat com parlàveu d'aquest oasi perquè certament estem els últims anys avesats a veure que les dades no acompanyen i ens reflecteixen una realitat que no ens agrada pel que fa al coneixement i a l'ús de la llengua, i veure que en l'àmbit del bàsquet amb tots els reptes que també exposàveu doncs és un espai que també segurament per la seva tradició, pel seu arrelament, per tot plegat i per, òbviament, com ho heu treballat, té aquestes bones dades, també ens esperona o d'alguna manera ens fa creure que hi ha esperança de dir, escolta, s'estan fent bé les coses, per tant, intentem-les reproduir a tot arreu.

Per tant, amb ganes de poder estendre la mà i treballar conjuntament les accions a desenvolupar. No sé si fins ara ens podríeu fer una valoració de com a mínim les coses ja fetes, aquests vincles amb el Termcat, amb els mitjans de comunicació, amb el projecte que penja d'aquest BQ Llengua, quina ha sigut la rebuda dels clubs, la seva participació, la resposta i, d'alguna manera, doncs també, òbviament, fer la pregunta que ens pertoca fer, què més podem fer o què podem fer justament per acompanyar.

Parlàveu ara de les accions vinculades als resultats de l'estudi. Formació, materials de suport, acompanyament, doncs bé, entenc que una bona manera, que hi hagi aquest suport institucional de les administracions, òbviament el Govern. Des del Parlament, en tot allò que puguem fer i també a nivell local, municipal, segurament territorial també hi ha un paper important.

Voldria acabar en aquests últims deu segons justament per, més enllà d'agrair-vos i posar-nos a la vostra disposició per evidenciar que és trist que hi hagi partits aquí en aquesta comissió parlamentària que no només no defensin el català, sinó que tergiversin la realitat fent veure que anar a favor del català vol dir anar en contra del castellà. Quina manera de voler generar problemes i confrontació en qüestions de llengua i de voler viure només en blanc i negre. Per sort, nosaltres volem viure en color i aquest color també ens l'aporteu vosaltres amb la bona feina.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies. A continuació, és el torn del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, amb el diputat Pau Ferran.

Pau Ferran Navarro

Gràcies, presidenta. En primer lloc, agrair la presència dels membres de la Federació Catalana de Bàsquet, el senyor Mumbrú, la senyora Solé, per la seva presència aquí i també reconèixer la feina que feu per estendre i dinamitzar aquest esport arreu del territori de Catalunya. I és que el bàsquet té una base sòlida i és gràcies també a l'esforç dels clubs, dels entrenadors, de voluntaris i també, evidentment, de la federació. I tot el que ajudi a fer créixer aquest esport mereix, evidentment, el nostre respecte, el nostre reconeixement i també el nostre suport.

Sobre el programa de BQ Llengua, el programa que ens heu vingut a exposar avui, voldria expressar una mica la visió del nostre grup parlamentari i és que, com he dit anteriorment, nosaltres defensem i com hem expressat anteriorment, la llibertat de cadascú a utilitzar la llengua que consideri oportuna en qualsevol dels àmbits de la vida, també en l'esport, ja sigui el català o el castellà. I el que nosaltres no podem concebre és que es consideri un problema que algú parli alguna d'aquestes dues llengües dins d'un pavelló, dins d'una pista, quan totes dues són llengües pròpies de Catalunya i que formen part de la nostra realitat social en el dia a dia i en la convivència entre les persones.

I el que veiem en el cas del bàsquet, segons aquest estudi, segons aquest diagnòstic, és que gaudeix d'un molt bon estat de salut i la veritat és que ens

n'alegrem. Però que això fos vist per part d'algú com una anomalia, doncs tampoc ho podríem entendre, evidentment, perquè mai es parla massa o massa poc una llengua mentre sigui en realitat. I voler imposar una llengua en una societat, això sí que és tenir una visió en blanc i negre.

Nosaltres volem que el català tingui futur i això passa també perquè, com dic, surti d'aquesta dinàmica d'imposicions i de politització, perquè l'estudi que ens heu presentat és la prova que es pot parlar català amb llibertat i sense imposar-lo. I el que és molt interessant també és el que esmentava el senyor Mumbrú i és que hi ha elements, no diria ja només en el bàsquet, sinó en qualsevol dels àmbits de la vida quotidiana, de vocabulari que està substituint o integrant, són paraules en anglès, en altres idiomes globals, en el cas del bàsquet la paraula *pick and roll*, no sé si en català o castellà té alguna traducció, però és un exemple.

I el que ha de quedar clar, crec, és que l'esport no pot ser un camp de batalla ideològic ni lingüístic, sinó qualsevol esport, en aquest cas el bàsquet, ha de ser un espai de convivència, de respecte, de disciplina, de llibertat i només així aconseguirem que tothom se senti integrat i que les llengües que conviuen a Catalunya tinguin futur, ens puguem comunicar sense imposicions i amb la naturalitat que es viu el dia a dia a tots els carrers, a tots els barris i a totes les places.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputat. A continuació és el torn del Grup Parlamentari de VOX a Catalunya, amb el senyor Manuel Jesús Acosta.

Manuel Jesús Acosta Elías

Sí, moltes gràcies, senyora presidenta. Bé, senyor Mombrú, senyora Solé, gràcies per la seva compareixença. Crec que han estat presents en l'anterior compareixença i, per tant, han pogut escoltar la nostra proposta a favor de la llibertat, en contra del lliberticidi, concretament en contra del lliberticidi que suposa una imposició lingüística determinada a Catalunya, regió en la qual tenim la sort de gaudir de dues llengües que són oficials, majoritàries i maternes, el català i el castellà.

Que el bàsquet sigui un àmbit de transformació social, com ha expressat vostè inicialment en la seva exposició, entesa aquesta transformació social com un intent de millorar la vida de les persones, evidentment, sobretot els més vulnerables, fent possible una veritable cohesió social, és lloable. Ara bé, si per transformació social ens referim a implantar una obra d'enginyeria social per la qual es transforma la realitat sociolingüística, històrica i cultural de Catalunya, si és així, nosaltres no podem estar en més desacord. Perquè, malgrat que algun diputat sembla ancorat en el passat, en l'actualitat més del cinquanta per cent dels catalans tenen el castellà com a llengua materna, en l'actualitat, eh?, no fa seixanta o vuitanta anys.

La publicació de la darrera enquesta d'usos lingüístics de la població ens indica que mai en la història tanta gent a Catalunya ha sabut i ha fet servir el català com en l'actualitat, 2,2 milions de ciutadans el tenen com a llengua habitual, a més d'altres 636.000 que l'utilitzen habitualment juntament amb el castellà. A més, al voltant de 6 milions de ciutadans de Catalunya sap català. La conclusió? El català gaudeix d'una excel·lent salut, això és la darrera enquesta d'usos lingüístics.

És a dir, encara que mai hauria d'haver-les, ja no hi ha excuses per continuar discriminant els catalans castellanoparlants a l'Administració, en els mitjans de comunicació públics, recordem que només s'expedeixen els documents oficials de l'Administració en català, la televisió pública i la ràdio pública només fa les seves programacions en català, en l'educació, on s'imposa la immersió lingüística, que és una manera de dissimular el monolingüisme en català, en la via pública, en la retolació...

Fitxer 9

de comerços sota pena de multes lingüístiques, en la sanitat, en la universitat i també, com que estem en el context adequat, en l'esport.

Malgrat les evidències, el separatisme, i hem d'afegir també el Partit Socialista, continua repetint hipnòticament que la llengua catalana està en perill d'extinció, perquè només el 32,6 per cent de la població de Catalunya usa el català habitualment, mentre que el 46,5 per cent dels ciutadans té el castellà com a llengua habitual. Fins i tot els provoca irritació que els plenament bilingües, és a dir,

espanyol-català, castellà-català, hagin augmentat del 7,4 per cent al 9,4 per cent en l'últim quinquenni. És a dir, el separatisme, entre els quals hem d'incloure també el Partit Socialista, que és el qui ha creat aquesta nova Conselleria de Política Lingüística, no vol que hi hagi més catalanoparlants habituals que en qualsevol altre moment de la història.

El que vol és que desapareguin els catalans castellanoparlants, però com que això no es produeix, de fet han augmentat en cinquanta mil persones des dels 3,1 milions de 2018, consideren que la realitat sociolingüística de Catalunya és un fracàs pel seu projecte de construcció nacional, per la seva obra d'enginyeria social.

I acabo amb una pregunta, que és la següent. Vostès..., aquesta és la pregunta, vostès també estan d'acord, com el senyor Esteva ha manifestat, o com acaba d'expressar la diputada d'Esquerra Republicana, la senyora Vilalta, que imposar el català a l'esport, concretament el bàsquet amb el programa que ens acaben de presentar, és necessari perquè hi ha esports on l'ús és minoritari, i per tant això no suposa una imposició del català, no està en contra del castellà? Ho dic perquè com que en el cas del bàsquet es produeix la situació contrària, és a dir, que hi ha un predomini del català, les polítiques no haurien de ser ara de fomentar el castellà al bàsquet?

Moltes gràcies.

La presidenta

A continuació és el torn del Grup Parlamentari dels Comuns amb la diputada Susanna Segovia Sánchez.

Susanna Segovia Sánchez

Gràcies, presidenta. Gràcies també per la presentació que han pogut fer i per mostrar-nos dintre de l'anàlisi més genèrica que hem tingut en l'anterior compareixença del cas concret del bàsquet. Jo moltes de les qüestions ja els hi han formulat, per tant no m'allargaré, sí que m'agradaria una mica si poden fins i tot comparar amb el que hem sentit abans que han pogut estar, per què creuen que hi ha aquesta situació diferent en el cas del bàsquet? Sé que han apuntat algunes nocions, però m'agradaria si podrien aprofundir una miqueta més, per què?

Si creuen que el fet que sigui un estudi molt diferent, perquè al final l'abast de l'enquesta que ens han presentat abans i el fet que fos més quantitativa contrasta els resultats també amb el tipus de metodologia que s'ha fet servir aquí, que ha sigut..., evidentment al ser qualitativa més reduïda també en l'àmbit que es pot fer l'enquesta. Si creuen que això pot haver tingut també alguna influència en el tipus de resultat que ha donat l'enquesta.

I finalment una mica el que ja els han preguntat, com creuen que es podria aconseguir que aquest esforç que s'ha fet des de la Federació Catalana de Bàsquet per recuperar o per promoure l'ús del català també als entrenaments com una eina important perquè estigui estesa a tots els àmbits de la pràctica del bàsquet, si vostès han pogut compartir amb altres federacions d'altres esports per d'alguna manera intercanviar com aquestes bones pràctiques i veure quina receptivitat han tingut i si això podria ser una experiència que també es pugui aplicar en altres federacions esportives.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies. A continuació el Grup Parlamentari dels Socialistes i Units per Avançar, és el torn de la senyora Rocio Garcia Pérez.

Rocio Garcia Pérez

Gràcies, presidenta. Molt bon dia. Gràcies al Toti Mumbrú i a la Maria Soler per la seva presentació d'aquest estudi, d'aquesta primera diagnosi sociolingüística dels clubs i la metodologia que han volgut emprar i també d'aquesta feina que han fet de la mà també de Plataforma per la Llengua, a qui també agraïm la feina feta.

També la veritat és que he trobat molt interessant veure també aprofitar ja aquesta introducció de les línies BQ de la Federació Catalana de Bàsquet. Com saben, l'esport és un espai viu, participatiu i inclusiu i la diagnosi de la situació de la llengua catalana que coneixem fa evidenciar que l'ús social de català s'havia afeblit notòriament i que ara cal, com s'està fent, posar-s'hi de ferm. Per tant, aquest accent posat en la sensibilització i també en mesures concretes en la participació col·lectiva i social és més necessari que mai.

En el cas del bàsquet, aquestes dades són molt importants. Sou cinc-mil nou-cents equips i noranta mil llicències, ens deia el Toti, i la segona federació de Catalunya s'hi ha posat també, amb el català i aquesta plataforma i aquest estudi el que ens permet és veure quin camí podem encara encetar per millorar, com va fer també el pacte per la llengua darrerament, els darrers mesos que ha marcat aquest full de ruta del català fins al 2030, amb aquesta voluntat de ser un acord molt ampli i que té voluntat d'anar a més. De fet, s'han incorporat moltes entitats, formacions també polítiques i grups parlamentaris, però encara està obert evidentment a tota la societat civil i veiem també com les federacions esportives també ens volen acompanyar.

Es vol estendre la mà a tothom que s'hi vulgui sumar, perquè en tot moment també el Departament de Política Lingüística cerca la participació social, el consens polític, i té una mirada transversal també amb la resta de departaments del Govern, el Departament d'Esports clarament i vostès també des de la Federació també posen el seu gra de sorra. El pacte és d'abast transversal a tots els departaments de la Generalitat i s'estructura, com saben, en nou horitzons de treball i vint-i-un àmbits.

El novè horitzó es concreta en l'àmbit de l'esport i creiem que és aquí on també pot encaixar clarament aquesta línia d'actuació que han fet servir des de la Federació Catalana de Basquetbol. I bé, pensem que aquesta feina que estan fent amb el BQ Llengua, que aviat també faran una presentació més àmplia i més social a la que esperem també poder assistir-hi, contribueix a enfortir el vincle entre la llengua catalana i l'esport i dotar d'eines efectives per millorar la situació del català en el món del bàsquet.

El Departament d'Esports i el de Política Lingüística ens consta que treballen de la mà per implementar mesures que necessita el món esportiu, els clubs socials, també els professionals per fer avançar l'ús social de la llengua catalana. Per tant, creiem que plegats i plegades estem caminant amb pas decidit cap a la implementació del Pacte Nacional per la Llengua, amb consens i amb la implicació de tothom. I el BQ Català és un bon exemple de com el bàsquet, com la Federació Catalana de Basquetbol vol implicar-s'hi cultural i socialment.

I volem destacar que, i no podem deixar, almenys no puc fer-ho personalment, com un esport tan rellevant a Catalunya i amb tanta tradició i història, com també ens

explicava, que té una amplíssima història plena d'èxits esportius, d'elit, de base, pot continuar sent útil a la societat, també implicant el català en la seva federació. Sobretot pensem que, i volem destacar, que la família del bàsquet català, que té el seu centre en l'esport base, la implicació dels clubs de barri, dels ajuntaments, dels consells esportius, de les escoles del país, veiem que aquesta força també serveix per posar-s'hi a treballar i posar-ho tot també al costat del català, perquè, com saben, educar fent esport, amb valors, fent barri, fent poble, fent salut i ara fent català, el bàsquet sempre ha sigut de tothom.

Així doncs, valorem molt positivament aquesta iniciativa, iniciada en aquest 2025 per la Federació Catalana de Bàsquet, i s'han fet moltes preguntes, jo no m'estendré molt, ja ens faran també aquesta presentació més àmplia, però únicament els volia reiterar la nostra felicitació, per aquesta aposta també per implicar-se en el Pacte Nacional per la Llengua, també per construir amb més català, amb més esport i més valors.

Moltes gràcies.

La presidenta

Molt bé, ara per respondre els diversos grups, tenen un torn de deu minuts per poder respondre.

Toti Mumbrú (Gerent Federació Catalana de Basquetbol)

Bé, intentaré respondre el que pugui amb el temps que tenim. A veure, nosaltres, com a Federació Catalana, sempre hem tingut una relació amb els diferents governs amb una visió molt col·laborativa, independentment del partit polític que ha governat al Govern de la Generalitat i en concret amb la Secretaria General de l'Esport, i no podem fer-ho de cap manera perquè al final necessitem anar de la mà en qualsevol projecte per tirar endavant. I no estic pensant que si fas més la pilota tens més subvenció. Ho dic perquè al final l'esport dins el sistema societatari de Catalunya som un *optimist*, i si a sobre no anem de la mà, doncs evidentment no sumem sinergies per poder desenvolupar diferents programes i projectes.

Llavors, preguntàveu al Govern. Nosaltres ja amb l'anterior Govern vam anar a parlar d'aquestes idees que teníem des de la Federació i que volíem tirar endavant. Amb

el conseller Vila teníem reunió la setmana passada perquè volíem anar a parlar amb ell, evidentment de la mà de la Conselleria d'Esports, perquè vam contactar amb el conseller i vam dir, escolta, i em va dir, sí, sí, Toti, el que hem de fer ara és, us ajudarem, però aneu primer a la Conselleria perquè ens interessa molt aquesta visió transversal i va haver-hi això del Tribunal Superior de Justícia la setmana passada i ens van trucar i ens van suspendre la reunió.

El que sí que vull posar en valor és que a vegades parlem de transversalitat de diferents departaments i d'això a portar-ho a la pràctica és molt complicat, perquè realment ens centrem molt en les polítiques sectorials de cada departament i quan truca Esports al Departament de Política Lingüística, aquests s'han perdut o quan truca Esports, ho dic perquè ho hem viscut, o quan truca Esports a Acció Social o truca Esports, ho hem fet, eh? Per exemple, amb el projecte de sostenibilitat per explicar una miqueta aquest estudi d'economia circular doncs clar, som entitats que no estan habituades a relacionar-se i poder accedir a parlar i interlocutar és molt complicat.

Llavors, que realment quan parlem de transversalitat que es posin recursos perquè pugui ser, perquè al final l'esport transforma socialment i és així, nosaltres..., jo no dic el bàsquet, dic l'esport en general, no?, i llavors hi ha altres departaments que poden fer ús de l'esport per millorar. Us diré un exemple. Estem a punt de signar un acord amb l'Hospital de Sant Pau per fer un projecte pioner entre esport i càncer, per què? Perquè portarem un tècnic de la federació a gent que està en una situació de càncer i que a través de l'esport i del Futbol Club Martinenc podem dotar d'un entrenador i això per nosaltres és el que parlàvem abans de transformació social.

Heu fet diferents preguntes també en referència una miqueta a la relació. Nosaltres a la gent de Termcat ja els vam conèixer als Jocs Olímpics quan vam fer el primer diccionari de bàsquet en català i aquesta relació s'ha anat mantenint amb ells i el que hem fet és actualitzar quan, dèiem abans, aquestes paraules d'anglès que s'anaven agafant s'incorporaven al que serien en els diccionaris. El que estem fent és publicitat i difusió d'aquestes paraules en aquest sentit.

I dieu, què pot aportar, què podeu aportar? És el que parlàvem, la Maria és llicenciada en Educació Física i gràcies a la seva expertesa, perquè és una persona

que això li agrada, estem desenvolupant les polítiques i parlo en concret del BQ Llengua. Però clar, al final la figura d'un lingüista potser hauríem de donar un suport a l'àmbit federatiu. Nosaltres som una entitat gran que tenim cinquanta treballadors, però no totes les federacions tenen aquesta estructura i llavors un lingüista que puguem donar cobertura, la UFEC ja fa aquest assessorament de lingüista, però el bàsquet necessitaria un a la federació, no el de la UFEC, perquè si va el de bàsquet a la UFEC ja no fa res, no pot estar per les altres seixanta-nou federacions.

Dons això seria una línia de treball important, perquè es generen moltes documentacions i evidentment, torno a repetir, al final són documents que s'han de repassar i seria una línia a explorar important. Què més?

Nosaltres, el de VOX preguntava fer la inversió al català. Nosaltres no entrarem en això, ja ho he comentat. Nosaltres, al final, ho he explicat, nosaltres a través dels diferents mitjans de comunicació hi havia una tendència molt gran i la influència d'aquests amb el col·lectiu que s'estava perdent el que seria el llenguatge esportiu de bàsquet en català, ja estava apareixent la paraula del *pick and roll* que comentaves i el que hem fet és, sota aquest aparador, és anem a intentar que aquestes paraules que s'estan fent en anglès anem a intentar si les tornem a activar en català.

La gent que parli el que consideri a la pista, perquè nosaltres no som ningú per imposar res de res, tenint en compte que nosaltres al final tenim una assemblea de clubs que són uns quatre-cents cinquanta clubs i allà cadascú pensa ideològicament d'una manera diferent i no entrem a fer cap tipus de política al respecte, però sí que pensàvem important que arran de, com hem justificat, que ara era un bon moment per intentar sobretot la Pilarín, que l'estimem molt perquè és una persona vinculada al bàsquet, doncs era un efecte també...

Fitxer 10

d'imatge, de màrqueting intergeneracional com es comentava, i de suport una miqueta en aquestes polítiques.

Jo no sé si em deixo alguna pregunta, però sí que recalcaria aquesta importància de la transversalitat. A vegades quan surts de la teva botelleta de la Secretaria General, ara conselleria i has de trucar a la porta perquè t'ajudin és molt complicat i per això sí que demanem sobretot que això també ho traslladeu vosaltres, perquè al final l'esport és un pilar important. Nosaltres movem, clar, jo quan ho explico la gent no ho entén. Vam anar a Interior, nosaltres movem cada cap de setmana quatre-centes mil persones. Ho repeteixo, quatre-centes mil persones ens estan seguint, noranta mil practicants. Penseu la gent que està associada a les APPs que tenim pel seguiment de les competicions i al final tothom està allà. Som un col·lectiu important per desenvolupar qualsevol tema de polítiques com també ho fem amb els Mossos d'Esquadra del tema de la prevenció de la violència.

No sé si vols complementar alguna cosa tu, Maria...

Maria Solé Tomàs (tècnica del programa BQ Llengua de la Federació Catalana de Basquetbol)

Només volia comentar dues coses. Amb relació a l'estudi, concretament us convidem de nou a venir. Està per concretar la data, però serà al mes d'octubre segur, on hi haurà el personal tècnic de Plataforma per la Llengua i que realment han fet l'anàlisi exhaustiu qualitatiu d'aquestes dates i penso que aquestes persones seran les indicades per poder donar resposta a moltes de les vostres preguntes, que a mi també m'interessarà molt saber-les i això per una banda.

I per l'altra hem estat parlant de l'estat de salut de la llengua, jo tampoc no m'hi posaré, però crec que és important tenir un mateix punt de partida i és que l'estat de salut de la llengua catalana i castellana no és el mateix, això és una cosa òbvia i precisament per vetllar pel futur de les llengües ens volem recalcar com a federació catalana de bàsquet que cal intervenir per al manteniment d'aquestes bones dades.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies a tots.

Donem per acabada la sessió d'aquesta comissió.

Moltes gràcies.

La sessió s'aixeca a...

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT